

Esdre III

et leuitis qui vocēbant multitudinē di-
cens. Dies hic sanctus est dño. Et oēs
flebat cū audissent legē. Et dixit esdras
Digressi ergo manducate pinguis-
sima q̄q̄ et bibite dulcissima q̄q̄ et mittite mu-
nera his q̄ nō habent. Sanctus enī est
hic dies dñi et nolite mesti esse. Dñs enī
clarificabit vos. Et leuite denunciabūt
in publico oīb; dicētes. Dies hic sanctus
est. Nolite mesti eē. Et abierūt oēs mā-
ducare et bibere et epulari. et dare mune-
ra his q̄ nō habebāt vt epulenti. Magni-
fice enī sunt exaltati verbis q̄bus edocti
sunt. Et cōgregati sunt vniuersi in hie-
rusalē celebrare leticiā: s̄m testamentū
dñi dei israel.

ExPLICIT liber esdre secundus. **I**nci-
pit liber Esdre tercius **C**apitulū .I.

Hic esdre p̄phete secūd^o
filij sarei. filij açarei. filij
helchie filij sadanie. filij sa-
doch. filij achitob. filij a-
chie. filij phinees. filij he-
lie. filij amerie. filij asiei filij marimoth
filij arna. filij ocie. filij lwrith. filij abisei
filij phinees. filij eleazar. filij aarō ex tri-
bu leui. q̄ fuit captiuus i regione medo-
rū in regno artaxerxis regis psaruz. Et
factū est verbū dñi ad me dicēs. Gladez
nūcia p̄lo meo facinorosa ipoz et filijs eoz
iniquitates q̄s in t̄ne admiserūt. vt nū-
cient filijs filioz qz peccata parentū ipo-
rū in illis creuerūt. Obliti enī mei sa-
cificauerūt dñs alienis. Nōne ego edu-
xi eos de terra egypti de domo seruitutis
Ipi aut irritauerūt me: et cōsilia mea
spreuerūt. Tu aut excute comā capitis
tui. et p̄ice oīa mala sup illos: quoniaz
nō obediērūt legi mee. Populus autē
est indisciplinat^o. Usq̄q̄ eos sustinebo q̄
bus tāta bñficia ptuli: Reges multos
p̄pter eos subueri. pharaonē cū pueris
suis et oēm exercitū ei^o p̄cussi. Oēs gen-
tes a facie eoz pdidi et in oriēte puincia
rū duarū p̄los tyri et sydonis dissipauī
et oēs aduersarios eoz interfeci. Tu vō

loquere ad eos dicens. **N**ec dicit dñs.
Nēpe ergo vos p̄ mare trāsmeauī et pla-
teas vobis initio munitas exhibui. Du-
cem vobis dedi moisen et aarō sacerdo-
tem: lucē vobis p̄ columnā ignis p̄stiti.
et magna mirabilia feci in vobis. Vos
aut mei obliti estis dicit dñs. **N**ec dicit
dñs oipotēs. **C**ōturnix vobis i signo fu-
it: castra vob ad tutelā dedi. et illic muni-
murastis. et nō triūphastis in nomine
meo de pditōe inimicōz vestroz sed ad
huc nunc vsq̄ murmurastis. **U**bi sunt
bñficia q̄ p̄stiti vobis: Nonne in deserto
cū esuriretis. p̄clamastis ad me dicētes
vt qd nos in deserto istud adduxisti in-
terficere nos. Melius nobis fuerat ser-
uire egyptijs q̄ mori i deserto hoc. **E**go
volui gemitus v̄ros et dedi vobis man-
na in escā. **P**anē angeloz manducastis
Nōne cū sitiretis petrā ercidi. et flues-
runt aque in saturitate. **P**ropter estus
folijs arboroz vos teri. **D**iuisi vobis ter-
ras pingues: chananeos et phereceos et
philistinos a facie vestra pieci. **Q**uid fa-
ciam vobis adhuc dicit dñs. **N**ec dicit
dñs oipotēs. **I**n deserto cū essetis in flu-
mine ammoreo sitientes et blasphemā-
tes nomē meū. nō ignē vobis p̄ blasphemā-
m̄s dedi: sed mittēs lignū in aquā dul-
ce feci flumen. **Q**uid tibi faciam iacob.
Noluisti obedire iuda. **T**ransserā me ad
alias gētes. et dabo eis nomē meū vt cu-
stodiāt legitima mea. **Q**uā me dereliq̄-
stis: et ego vos derelinquā. **P**etēt ibo
vobis a me mīam nō miseretoz. qm̄ inuo-
cabitis me: ego nō exaudīā vos. **I**acu-
lastis enī man^o v̄ras sanguine et pedes
v̄ri impietati sunt ad cōmittēda homici-
dia. **N**ō q̄si me dereliq̄stis: sed vos ipos
dicit dñs. **N**ec dicit dñs oipotēs. **N**ōne
ego vos rogavi vt p̄ filios. et mater fi-
lias. et vt nutrix puulos suos: vt essetis
mibi in populum et ego vobis in teum.
et vos mibi in filios: et ego vobis in pa-
trem. **I**ta vos collegi vt gallina pullos
suos sub alas suas. **N**odo autem quid
faciam vobis: **P**roiciam vos a facie
mea. **O**blationē cum mibi attuleritis

171 2113

auertā faciē meā a vobis. Dies enim fe-
stos p̄os et neomenia et circūcisiones re-
pudiā. Ego misi pueros meos p̄phetas
ad vos. q̄ acceptos interfecistis: et lania-
stis corpa eoz: quoz sanguinē exquiraz
dicit dñs. Nec dicit dñs omnipotens. Do-
mus v̄ra deserta est. Propterea vos sicut
v̄etus stipulā. et filij p̄creationē nō faci-
ent qm̄ mādātū meū neglexerūt: et qd̄
malū ē corā me fecerūt. Tradā domos
v̄ras p̄plo veniēti q̄ me nō audiētes cre-
dūt q̄b̄ signa si ostēdi faciēt q̄ p̄cepi. Pro-
phetas nō viderūt. et memorabunt ini-
quitatū nr̄op. Testoz p̄pli veniētis grāz
cui⁹ puuli exultāt cū leticia me nō vidē-
tes oculis carnalib⁹ sed spū credētes q̄
dixi. Et nūc frater aspice q̄ gloria. et vide
p̄plm veniēte ab oriēte: q̄b̄ dabo ducā-
tū abraā isaac et iacob et osee et amos et
michee et iohel et abdiel ione et naum et
abachuc sophonie. aggei. zacharie et ma-
lachim q̄ et angel⁹ dñi vocat⁹ est. **III**
Hec dicit dñs. Ego eduxi p̄plm
isrl̄ de sinitate: q̄b̄ mādātā de-
di p̄ pueros meos p̄phetas q̄s
audire noluerūt: sed irrita fecerūt mea
cōsilia. Mater q̄ eos generauit dicit illi.
Ite filij: q̄ ego vidua sum et derelicta.
Educaui vos cū leticia. et amisi vos cū
luctu et tristitia. qm̄ peccastis corā dño
deo v̄ro. et qd̄ malū est corā eo fecistis.
Nodo autē qd̄ faciā vob. Ego vidua sum
et derelicta. Ite filij et petite a dño mīaz
Ego autē te p̄r̄ tēssē inuoco sup̄ matrē.
filioz qui noluerūt testamētū meū ser-
uare vt des eis cōfusiōne et matrē eoz
in direptionē: ne generatio eoz fiat. Di-
spergant̄ in gētē noīa eoz. deleant̄ a ter-
ra qm̄ spreuerūt sacm̄ meū. Cle tibi as-
sur q̄ abscondis iniquos penes te. Gens
mala memorare qd̄ fecerim sodome et
gomo: et quoz terra iacet in piceis gle-
bis et aggerib⁹ cinerū. Sic dabo eos qui
me nō audierūt dicē dñs omnipotēs. Nec di-
cit dñs ad esdrā. Nūcia p̄plo meo qm̄ da-
bo eis regnū hier⁹m qd̄ datur⁹ erā isrl̄.
Et sumā mihi gloriā illoz. et dabo eis ta-
bernacula eterna q̄ preparauerā illis. li-

gnū vite erit illis in odore vnguētī et nō
laborabūt neq̄ fatigabunt. Ite et acci-
pietis. Rogate vobis dies paucos et im-
morent̄. Jam paratū est vobis regnū.
Vigilate. Testare celū et terrā. Cōstrui-
enī malū et creauī bonū. q̄ viuō ego di-
cit dñs. Mater amplectere filios tuos:
educa illos cū leticia. Sicut colūba con-
firma pedes eoz: qm̄ te elegi dicit dñs.
Et resuscitabo mortuos de locis suis. et
de monumētis educa illos: quoniā cog-
nouī nomē meū in israel. Noli timere
mater filioz quoniā te elegi dicit dñs.
Dittam tibi adiutorium pueros meos
esaiam et ieremiā: ad quoz cōsiliū san-
ctificaui et parauī tibi artes duodeci
grauatas varijs fructib⁹ et totidem fon-
tes fluentes lac et mel. et mōtes immē-
sos septē. habētes rosam et liliū in q̄bus
gaudio implebo filios tuos. Vidua iu-
stifica. pupillo iudica. egenti da. orpha-
num tuere. nudū vesti. cōtractū et debile
cura. claudū irridere noli. tutare mancū
et cecū ad visionē claritatis mee admit-
te. Senē et iuuenē intra muros tuos
serua. mortuos vbi inueneris signans
cōmenda sepulcro. et dabo tibi primam
cessionē in resurrectione mea. Pausa et
quiesce populus meus: q̄ veniet requi-
es tua. Nutri bona nutri filios tuos cō-
firma pedes eoz. Seruos quos tibi de-
di: nemo ex eis interiet. Ego enim in eos
requiraz de numero tuo. Noli fatigari.
Cum enī venerit dies pressure et angu-
stie: alij plorabūt et tristes erunt. tu au-
tem hilaris et copiosa eris. Gelabūt gen-
tes et nil aduersus te poterunt dicit do-
minus. Man⁹ mee tegent te: ne filij tui
gehennā videant. Jocundare mē cū fi-
lijs tuis q̄ ego te eripiā dicit dñs. Fili-
os tuos dormiētes memorare: qm̄ ego
eos educam de laterib⁹ terre et miseri-
cordiam cum illis faciam quoniā miseri-
coris sum. dicit dñs omnipotēs. Amplecte-
re natos tuos vsq̄ dum venio et prestē
illis misericordiam: qm̄ exuberant fon-
tes mei. et gratia mea nō deficiet. Ego
esdras preceptum. accepi a domino in-

monte oreb: vt irem ad israhel. Ad quos
cū venirē reprobaueit me et respuerūt
mandatū dñi. Ideoq; vobis dico gētes
q̄ auditis ⁊ intelligitis. Expectate pasto
rē v̄m requiē eternitatis dabit vobis
qm̄ in primo est ille q̄ i fine seculi adue
niet. Parati estote ad p̄mia regni. quia
lux p̄petua lucebit vob: p̄ eternitatē t̄pis
Fugite vmbzā seculi hui⁹. Accipite iocū
ditatē gl̄e v̄re. Ego testor palā saluato
rē meū: p̄mendatū donū accipite ⁊ iocū
damini. grās agētes ei qui vos ad cele
stia regna vocauit. Surgite ⁊ state: et vi
dete nūerū signatorū i iuuiō dñi. Qui
se de vmbza seculi trāstulerūt splēdidas
tunicas a dño acceperūt. Recipe s̄io nu
merū tuū. ⁊ clude candidatos tuos q̄
legē dñi p̄pleueit. Filioꝝ tuoꝝ q̄s opta
bas plen⁹ est numerus. Roga imperiū
dñi: vt sanctificet p̄pls tuus q̄ vocatus
est ab initio. Ego esdras vidi in monte
sion turbā magnā quā numerare nō po
tui. et oēs canticis collaudabāt dñm. et
i medio eoz erat iuuenis statura celsus
eminētior oib; illis ⁊ singulis eoz capi
tib; imponebat coronas ⁊ magis exalta
bat. Ego autē miraculo tenebar. Tūc in
terrogauī angelū ⁊ dixi. Qui sūt hi dñe
Qui r̄ndens dixit mihi. Hi sūt q̄ mor
talē tunicā deposuerūt. ⁊ immortalē sum
plerūt. ⁊ p̄fessi sūt nomē dei. Nodo co
ronant ⁊ accipiūt palmas. Et dixi ange
lo. Ille iuuenis q̄s est q̄ eis coronas im
ponit et palmas in manus tradit. Et re
spondens dixit mihi. Ipe est filius dei
quē in seculo p̄fessi sūt. Ego autē magni
ficare eos cepi: q̄ fortiter p̄ noīe dñi i ste
terūt. Tūc dixit mihi angel⁹. Glade an
nuncia p̄plo meo q̄lia. et quāta mirabi
lia dñi dei vidisti.

III

Anno tricesimo ruine ciuitatis
erā in babilone ⁊ cōturbat⁹ sup
sup cubiculo meo recumbēs. et
cogitatōes mee ascēdebāt sup cor meū:
qm̄ vidi desertionē sion. et abundantia
eoz q̄ habitabāt in babilone. Et venti
latus est spūs meus valde. Et cepi loq̄
ad altissimū v̄rba timorata. Et dixi. **D**

dñator dñe tu dixisti ab initio qm̄ plāta
sti terrā. et hoc sol⁹. et imperasti p̄plo. ⁊ de
disti adā corpus mortuū s; ⁊ ipm̄ figmē
tū manuū tuarū erat. ⁊ insufflasti in eū
spiritū vite. et fact⁹ ē viues corā te. ⁊ in
duristi eū in paradiso quē plantauerat
dextera tua anteq; terra aduentaret. Et
huic mandasti diligere viā tuā. et p̄ter
iuit eā. et statim instituisti in eo mortē
et in hartōib; eius et nate sunt gētes et
trib; et ppli ⁊ cognatōes quaz nō est nu
merus. Et ambulauit vnaqueq; gens
in volūtate sua. et mira agebāt corā te.
et spernebant p̄cepta tua. Iterū autē in
tpe induxisti diluuiū sup inhabitātes se
culū. et pdidisti eos. Et factū est in vno
quoq; eoz sicut ade mori: sic his diluui
um. Dereliquisti autē vnū ex his noe cū
domo sua: et ex eo iusti oēs. Et factū est
cū cepissent multiplicari qui habitabāt
sup terrā. et multiplicauerūt filios et po
pulos ⁊ gētes multas ⁊ ceperūt iterato
impietatē facere plus q̄ p̄iores. Et fa
ctus est cū iniquitatē facerēt corā te: ele
gisti tibi virū ex his cui nomē erat abra
am. Et dilexisti eū: et de mōstrasti ei soli
voluntatē tuā. Et disposuisti ei testamē
tum eternū et dixisti ei vt nō vnq; dere
linq;res semē ei⁹. Et dedisti ei isaac: isaac
dedisti iacob ⁊ esau. Et segregasti tibi ia
cob: esau autē separasti. Et factus est ia
cob in multitudine magna. Et factū est
cū educeres semē eius ex egypto addu
xisti sup montē sina. Et inclinasti celos
et statuisti terrā. et cōmouisti orbem et
tremere fecisti abyssos ⁊ cōturbasti se
culū et trāstijt gloria tua portas q̄ttuoz
ignis ⁊ terremotus ⁊ spūs et gelu. vt da
res semini iacob legē ⁊ generatōi isrl' di
ligentiā. Et nō abstulisti ab eis cor mā
lignū: vt faceret lex tua in eis fructum.
Cor enī malignuz baiulans primus a
dam transgressus et victus est: sed et o
mnes q̄ de eo nati sunt. Et facta est per
manens infirmitas. et lex cum corde po
puli cum malignitate radices. ⁊ discessit
quod bonum est. ⁊ mansit malignū. Et
transierūt tempora ⁊ finiti sunt anni. et

suscitasti tibi seruum noie dauid et dixisti
ei edificare ciuitatem nois tui. et offerre
ibi in eade thuris et oblatōes. Et factū est
hoc annis multis. et dereliquerūt q̄ ha-
bitabāt ciuitatē in oibz facietes sicut fe-
cit adā et oēs generatōes ei⁹. Et tēbant
enī et ipi corde maligno. Et tradidisti ci-
uitatē tuā in manibz inimicōz tuozum.
Nunquid meliora faciūt qui habitant
babylonē. Et ppter hoc dñabit sion. Fa-
ctum est cū venissem huc et vidissem im-
pietates quaz nō ē numer⁹. et delinquē-
tes multos: vidit aīa mea b̄ tricesimo an-
no et excessit cor meū: qm̄ vidi quō susti-
nes eos peccātes: et pepasisti ipie agētibz
et pdidisti pplm̄ tuū et pseruasti inimicos
tuos et nō significasti. Nihil memi quō
debeat derelinqui via hec. Nunquid melio-
ra facit babylō q̄ sion. aut alia gens cog-
nouit te p̄ter isrl. Aut q̄ tribz credide-
rūt testamētis tuis sicut iacob. Quarū
merces nō p̄pauit: neqz labz fructifica-
uit. Pertransiēs enī p̄transiui i gētibz
et vidi abundātes eas et nō memorātes
mandatorz tuoz. Nūc ḡ pondera in sta-
tera n̄as iniquitates et eoz q̄ habitant
in seculo et nō inuenietur nomē tuum
nisi in israel. Aut quando peccauerunt
in conspectu tuo qui habitant terram:
aut q̄ gens sic obseruauit mandata tua
Nos quidē p̄ noīa inuenies fuisse mā-
data tua: gētes aut nō inuenies. **III**
A r̄ndit ad me angelus q̄ mis-
sus est ad me cui nomē huriel.
Et dixit mihi. Excedens excessit
cor tuū in seculo hoc. et cōprehendere co-
gitas viam altissimi. Et dixi. Ita dñe
meus. Et r̄ndit mihi et dixit. Tres vias
missus sum ostēdere tibi. et tres simili-
tudines pponere corā te. de quibz mihi
si renūciaueris vnā ex his. et ego tibi de-
mōstrabo viā quā desideras videre et de
celo te vn̄ sit cor malignū. Et dixi. Loq-
re dñe me⁹. Et dixit ad me. Glade pon-
dera mihi ignis pond⁹: aut mēsurā mi-
hi flatū vēti: aut reuoca mihi diē q̄ p̄te-
riit. Et r̄ndi et dixi. Quis notoz poterit
facere vt me interrogēs de his. Et dixit

ad me. Si es in interrogans te dicēs:
q̄te habitatōes sūt i corde mar⁹. aut q̄te
te vene sūt in p̄ncipio abyssi. aut q̄te ve-
ne sūt sup firmamentū. aut q̄ sūt erit⁹
paradi. dicerēs mihi fortassis i abyssum
nō descēdi. neqz i infernū adhuc: neqz i
celū nūqz ascēdi. Nūc aut nō interroga-
ui te nisi de igne et vēto et die p̄ quē tran-
sisti. et a q̄bz separi nō potes. et nō r̄ndi-
sti mihi de eis. Et dixit mihi. Tu q̄ tua
sunt tecū coadolescētia nō potes agno-
scere. Et quō poterit vas tuū cape altis-
simi viā. et iā exteri⁹ corrupto seculo in-
telligere corruptōz enidentē i facie mea
Et dixi illi. Mel⁹ erat nos nō esse q̄ ad
huc viuētes viuere in impietatibz et pari
et nō intelligere de q̄ re. Et r̄ndit ad me
et dixit. Proficiscēs p̄fectus sum ad sil-
uam lignoz campi: et cogitauerūt cogi-
tationē et dixerūt. Venite et eam⁹ et facia-
mus ad mare bellū vt recedat corā nob
et faciam⁹ nobis alias siluas. Et silt flu-
ctus maris et ipi cogitauerūt cogitatōz
et dixerūt. Venite ascendentes de bella-
mus siluas campi. vt et ibi cōsumem⁹
nobismetipsis aliā regionē. Et factus est
cogit⁹ silue in vanū. Venit enī ignis
et p̄sumpsit eā. Silt et cogitatus flu-
ctū maris. Stetit ei arena et phibuit
eos. Si enim esses iudex hōz: quē inci-
peres iustificare: aut quē p̄dēnare. Et r̄ndi
et dixi. Et q̄ vnā cogitatōz cogitauē-
rūt. Terra enī data est silue et mari loc⁹
portare fluct⁹ suos. Et r̄ndit ad me. et di-
xit. Bene tu iudicasti. Et quare nō iudi-
casti tibi metipsi. Quēadmodū enī ter-
ra silue data est. et mare fluctibz suis: sic
qui sup terrā inhabitāt que sūt sup ter-
rā intelligere solūmō p̄nt. et qui sup ce-
los q̄ sup altitudinē celoz. Et r̄ndi et di-
xi. Depcor te dñe vt mihi def⁹ sensus in-
telligendi. Nō enī volui interrogare te
superioribz tuis: sed de his que p̄transiūt
p̄ nos quotidie ppter quid israel dat⁹ in
obprobriū gentibz quē dilexisti pplm̄ d̄-
tus est tribubz impijs: et lex patrū n̄o-
rum in interitū deducta est. et dispositio-
nes scrip̄e nūqz sunt. et p̄transiimus

te seculo vt locuste. et vita nra stupor et
 pauor: 7 nec digni sum? misericordia co
 sequi. Sed quid faciet noi suo qd inuo
 eatu est sup nos. Et de his interrogavi
 et respodit ad me: dixit. Si fueris plu
 rimu scrutat? frequeter miraber?. Qm
 festinas festinat: seculu ptransire. 7 no ca
 pit portare q i futuris tpbz iustis repro
 missa sunt: qm plenu iniusticia est secu
 lu hoc 7 infirmitatibz. De quibz aut in
 terrogas dicat. Seminatu est enimalu
 7 necdu venit destructio ipsius. Si ergo
 no inuersum fuerit qd seminatū est. et
 discesserit locus vbi seminatū est malu
 no veniet vbi seminatū est bonu. Qm
 gramē seminis mali seminatū est in cor
 de ade ab initio. et qtu impietatis ge
 neravit vsqz nūc: et generat vsqz cu ve
 niat area. Estima aut apud te gramen
 mali seminis qtu fructu impietatis ge
 neravit qn secate fuerint spice qru no e
 muer? q magnā areā incipiet facere. Et
 rudi 7 dixi. Quid: et qn hec? Quare mo
 dici 7 mali anni nri: Et rudit ad me. et
 dixit mihi. No festines tu sup altissimu
 Tu em festinas inaniter esse sup ipm.
 Na excessus tuus multus. Nonne de his
 interrogauert aie iustoz in pmpuariatf
 suis dicetes. Usqueq spero sic 7 qn veni
 et fructus aree mercedis nre. Et rudit
 ad ea hieremiel archangel? 7 dixit. Qn
 impletus fuerit numer? feminu in rob
 qm in statera pōderauit seculu 7 mēsu
 ra mēsurauit tpa. 7 nūero nūeravit tpa
 et no amouit nec excitauit vsqz dū im
 pleat pdicta mēsurā. Et rudi et dixi. O
 dñator dñe: sed 7 nos oēs pleni sumus
 impietate. Et ne forte ppter nos no im
 pleant iustoz aree: ppter pctā in habitan
 tiu sup terras. Et rudit ad me: et dixit.
 Glade interroga pgnante si qn impleue
 rit nouē mēses suos. adhuc poterit ma
 trix eius retinere ptrum in semetipa Et
 dixi. No pt dñe. Et dixit ad me. In in
 ferno pmpuaria aiaz: matrici assimila
 ta sunt. Quēadmodū em illa festinat q
 parit effugere necessitatē ptus. sic 7 hic
 festinat reddere ea q omēdata sunt. Ab

initio tibi demōstrabit de his q pcepisc?
 videre. Et rudi 7 dixi. Si ueni grāz añ
 oculos tuos. 7 si possibile ē. 7 si idoneus
 sum: demōstra mihi si plus qz preteritū
 fit hvenire: aut plura ptransierūt supra
 qz futuz est. Quid ptransiuit scio. qd aut
 futurū fit ignoro. Et dixit ad me. Sta
 sup dexterā ptē. 7 demōstrabo tibi inter
 pretationē similitudinis. Et steti 7 vidi
 7 ecce fornax ardēs trāsiit corā me. Et fa
 ctū est cū trā firet flāma vidi. et ecce su
 perauit sum? Post h trāsiit corā me nu
 bes plena aq. 7 imisit pluuiā ipetu mul
 tā. Et cū trāsiisset impet? pluuiē supraue
 rūt i ea gutte. Et dixit ad me. cogita ti
 bi. Sicut crescit pluuiā ampl? qz gutte
 et ignis qz sum? sic supabūdauit q trāsi
 uit mēsurā. Supauerūt aut gutte 7 fu
 mus. Et orauit 7 dixi. Putas vno vsqz
 in dieb illis. Vel qd erit in dieb illis.
 Rudit ad me: et dixit. De signis de qbz
 me interrogas ex pte possum tibi dicere
 de vita aut tua no sum missus dicere ti
 bi: sed nescio.

De signis aut. ecce dies venient
 in quibz apprelxndent q in habi
 tant terrā incensu multo. et ab
 scondet veritatis via 7 sterilis erit affide
 regio et multiplicabit iniusticia sup hāc
 quā ipe tu vides. 7 sup quā audisti olim
 7 erit ipositio vestigio quā nūc vides re
 gnare regionē: 7 videbāt eā desertā. Si
 aut tibi dederit altissim? viuere videbis
 post terciā tubam 7 relucescet subito sol
 noctu. et lūa ter i die. 7 de ligno sanguis
 stillabit. 7 lapis dabit vocē suā 7 ppli cō
 mouebunt 7 regbit quē no sperēt. q in
 habitāt sup terrā 7 volatilia cōmigratio
 nē faciēt. et mare sodomiticū pisces reij
 ciet. 7 dabit vocē noctu quā no nouerāt
 multi. Qēs aut audiēt vocē ei?. Et cha
 os fiet p loca multa. et ignis frequeter
 remittef. et bestie agresfies transmigra
 bunt 7 mulieres mēstruate parient mon
 stra. et in dulcibz aqs salte inuenient. et
 amici oēs semetipos expugnabūt. et ab
 scondet tūc sensus. 7 intellectus sepabit
 in pmpuariatū suum. et queref a multis

et non inueniet et multiplicabit iniusticia
et incōtinentia sup terrā. Et interrogas
bit regio primā suā: et dicet. Nunquid p
te trāsiit iusticia iustū faciēs. Et h̄ nega
bit. Et erit in illo tpe: et sperabūt hoīes
et nō impetrabūt laborabūt et nō dirigē
tur vie eoz. **Hec signa dicere tibi pmis
sum est mihi. Et si oraueris iterū et plo
ra ueris sicut et nūc. et ieiunaueris se
prem dieb: audies iterato hoz maiora.**
**Et euigilaui. et corpus meū horruit val
de. et aīa mea laborauit ut deficeret. Et
tenuit me q̄ uenit angelus qui loqueba
tur in me et cōfortauit me et statuit me
sup pedes. Et factū est in nocte secunda
et uenit ad me salathiel dux populi: et di
xit mihi. Ubi eras. Et quare uult? tuus
tristis. Aut nescis qm̄ tibi creditus est is
rael in regione trāsmigratōis eoz. Exur
ge ergo et gusta panē. et nō derelinquas
nos sicut pastor gregē suū in manib: lu
porū malignoz. Et dixi ei. Uade a me et
nō appropies ad me. Et audiuit ut dixi
recessit a me. Et ego ieiunauī diebus se
ptem plulās et plorās: sicut mihi man
dauit huriel angelus. Et factus est post
dies septē. et itē cogitatōes cordis mei
molestie erāt mihi valde. Et resumpsi
aīa mea spiritū intellectū. et itē cepi lo
qui coram altissimo sermones. Et dixi.
**Dñator dñe ex omni filua terre et oīb:
arborib: ei? elegisti uineā vnā. et ex omni
terra orbis elegisti tibi foueā vnā et lex oī
bus florib: orbis elegisti tibi liliū vnū.
et ex oīb: abyssis maris replesti tibi riuū
vnū. et ex oīb: edificatis ciuitatib: sancti
ficasti tibi metropi sion. et ex oīb: creatū
latilib: noīasti tibi columbā vnā. et ex oī
bus plasmatis pecorib: puidisti tibi ouē
vnā. et ex oīb: multiplicatis pplis acq̄si
uisti tibi pplm vnū: et ab oīb: pbatā legē
tonasti huic quē de fiderasti pplō. et nūc
dñe ut qd tradidisti vnū plurib:.** Et p
parasti sup vnā radicē alias. Et disper
disti unicum tuū in multis. Et cōculcaue
rūt eū q̄ tradicebant sponsionib: tuis
quicq: tuis testamētis nō credebant. Et
si odiens odisti pplm tuū: tuis manib:**

debet castigari. Et factū est tūc locutus
essem sermones. et missus est angelus
ad me qui ante uenerat ad me p̄terita
nocte et dixit mihi. Audi me et instrua
te: et intende mihi et adiciam corā te.
**Et dixi. Loquere dñe meus. Et dixit ad
me. Valde tu in excessu mentis factus es
pro israel. An plus dilexisti eum q̄ qui
eū fecit. Et dixi ad eū. Nō dñe sed uolēs
locutus sum. Torquent enim me renes
mei p̄ omnē horā querentē apprehēde
re semitā altissimi. et inuestigare p̄tē iu
dicij eius. Et dixit ad me. Nō potes. Et
dixi. Quare dñe. Ad quid nascebar. aut
quare nō fiebat matrix matris mee mi
hi sepulcrū: ut nō uiderē laborē iacob et
defatigationē generis israel. Et dixit ad
me. Numera mihi que nec dū uenerāt
et collige mihi disperfas guttas. Et re
uirida mihi aridos flores. et aperi mihi
clausa p̄mptuaria. et pduc mihi inclu
sos in eis flatūs. Demonstra mihi uocis
imaginē. et tunc ostendā tibi laborē quē
rogas uidere. Et dixi. Dominator dñe:
quis enī est q̄ potest hec scire nisi qui cū
hominibus habitationē nō habet. Ego
aut insipiens et quō potero dicere de his
quibus me interrogasti. Et dixit ad me
**Quō nō potes facere vnum de his que
dicta sunt: sic nō poteris inuenire iudi
cum meū: aut in fine charitatē quā po
pulo promisi. Et dixi. Sed ecce dñe: tu
p̄p̄ es his qui in finem sunt. Et quid
facient qui ante me fuerūt aut nos. aut
hi qui post nos. Et dixit ad me. Corone
assimilabo iudiciū meū. Sicut nō no
uissimoz tarditas: sic nec priorū veloci
tas. Et r̄ndi et dixi. Nec poteris facere
eos qui facti sunt. et qui sunt. et q̄ futuri
sunt in vnū: ut celerius iudicium tuū
ostendas. Et r̄ndit ad me et dixit. Non
p̄t festinare creatura sup creatorem nec
sustinere seculū eos qui in eo creati sūt
in vnū. Et dixi. Quō dixisti seruo tuo:
quoniā uiuificās uiuificasti a te creatā
creaturā in vnū. et sustinebat creatura:
poterit et nūc portare p̄ntea ī vnū. Et di
xit ad me. Interroga matricē mlier. et****

dices ad eā. Et si paris: q̄re p̄ tps. Rogā ergo eaz: vt det decē in vñū. Et dixi. **N**ō vñq̄ poterit: sed s̄m tps. Et dixit ad me. Et ego dedi matrīcē terre his qui seminati sunt sup eā p̄ tps. **Q**uemadmodū enī infans nō parit ea que senūz sunt: sic ego disposui a me creatū seculū. Et interrogauī et dixi. Cū iā dederis mihi viā loquar corāz te. **N**ā mater nra de qua dixisti mihi. adhuc iuuenis est: iam senectuti appropinquat. Et r̄ndit ad me et dixit. Interroga eā q̄ parit. et dicet tibi. Dices enī ei. Quare q̄s pepisti nunc nō sunt filies his q̄ aī te. h̄ minores statura? Et dicet tibi et ipa. Alij sunt qui i iuuetute virtutis nati sunt. et alij q̄ sub tpe senectutis deficiēte matrīce sūt nati. **C**ōsidera ergo et tu qm̄ minori statura estis p̄ his qui ante vos. et qui post vos minori q̄ vos. quasi iā senescentes creature et fortitudinē iuuentutis p̄tereuntēs. Et dixi. Rogo domine si inueni gratiam ante oculos tuos: demonstra seruo tuo per quem visites creaturam tuam. **VI**

Et dixit ad me. **I**nitio terreni orbis et aīq̄z statet exit? seculi et ante q̄z spiraret p̄uentiones ventorū. et ante q̄z sonaret voces tonitruū. et ante q̄z splendet nitorēs choruscationum. et ante q̄z cōfirmarent fundamēta paradisi: ante q̄z viderent decori flores et ante q̄z cōfirmarent mote virtutes. ante q̄z colligerent innumerabiles militie angeloz et ante q̄z extollerent altitudines aeris. et aīq̄z noiarent mēsure firmamētōz. et ante q̄z estuarent camini in fīō. et ante q̄z inuestigarent p̄ntes anni. et aīq̄z abalienarent eoz qui nūc peccant ad inuentōnes et cōsignati essent qui fidem thesaurauerūt: tūc cogitavi et facta sunt per me solum et nō per aliū. et finis per me et nō per aliū. Et r̄ndit et dixi. **Q**ue erat separatio temporū. aut qm̄ prioris finis et sequētis initium? Et dixit ad me. **A**b abraā vsq̄ ad isaac quādo nati sunt ab eo iacob et esau manus iacob tenebat ab initio calcaneū esau. **F**inis enī hui?

seculi esau et principū sequentis iacob. **H**ois manus inter calcaneū et manū. **A**liud noli querere esdra. Et r̄ndi et dixi. **D**ñator dñe. si inueni gratiā aī oculos tuos: oro vt demōstres seruo tuo finem signozū tuozū quoz partē mihi demonstrasti nocte p̄cedente. Et r̄ndit et dixit ad me. **S**urge sup pedes tuos: et audi vocē plenissimā sonitus. Et erit sicut cōmōtio: nec comouebit locus in q̄ stes sup eū. **I**deo cū loquīs tu nō expaueas. qm̄ de fine verbū. et fundamentū terre intelligit: qm̄ de ipis sermo tremi scit et comouebit. **S**cit enī qm̄ finē eoz oportet cōmutari. Et factū est cū audissem surrexi sup pedes meos: et audiui. et ecce vox loquēs et son⁹ eius sic son⁹ aquarū multarū. Et dixit. **E**cce dies veniūt et erit qm̄ a propinquare incipiā vt visitē habitātes in terra. et qm̄ inq̄rere incipiā ab eis q̄ iniuste nocuerūt iniusticia sua. et qm̄ suppleta fuerit hūilitas fīō et cū supsignabit seculū qd̄ incipiet p̄transire hec signa faciam. **L**ibri aperient ante faciē firmamēti. et oēs videbunt simul et aīculi infantes loquent vocibz suis et p̄gnātes immaturos pariet infantes triū et quattuor mensū et viuet et suscitabunt. Et subito apparebunt seminata loca nō seminata. et plena p̄ptuaria subito inuenient vacua et tuba canet cū sono. quā cū oēs audierit. subito expauescent. Et erit: in illo tpe delectabūt amici amicos vt inimici. et expauescet terra cū his. Et uene sonitus stabunt: et nō decurrēt in horis tribus. Et erit oīs qui derelict⁹ fuerit et oibz istis quibz p̄dixi tibi: ipse saluabit. et videbit salutare meū et finē seculi vestri. Et videbūt qui recepti sunt hoīes qui mortē nō gustauerūt a natiuitate sua. et mutabitur cor inhabitantium. et cōuertet in sensum alium. **D**elebit enim malū. et ertingnet dolus. **F**lorebit autē fides. et vincef corruptela. et ostendet veritas q̄ sine fructu fuit diebz tantis. Et factum est cū loqueret mihi. et ecce paulatim intuebar sup eū ante quē stabā. et dixit ad

me hec. Veni tibi ostendere tempus future no-
ctis. **S**. ergo iterum rogaueris. et iterum
ieiunaueris septem diebus. iterum tibi renun-
cialo horum maiora per die quam audiui. Audita
est enim vox tua apud altissimum. Auduit enim
fortis directionem tuam. et prouidit pudicitiam
quam a iuuetute tua habuisti. et propter hoc
misit me demonstrare tibi hec omnia et di-
cere tibi. **C**onside et noli timere. et noli fe-
stinare cum prioribus temporibus cogitare uana.
ut non pereres a nouissimis temporibus. **E**t factum
est post hec et fleui iterum et similiter ie-
iunavi septem diebus: ut suppleam tres heb-
domadas que dicte sunt mihi. **E**t factum
est in octaua nocte et cor meum turbabatur
iterato in me et cepi loqui coram altissimo.
Inflammas enim spiritus meus ualde. et
anima mea anxiosus et dixi. **D**omine loquens
locutus es ab initio: creature in primo
die dicentes. **F**iat celum et terra. et tuum uer-
bum opus perfectum. **E**t erat tunc spiritus et te-
nebre circumferebantur et silentium. sonus
uocis hominis nondum erat abs te. **T**unc di-
xisti de thesauris tuis perferrum lumen lumi-
nosum: quo appareret opus tuum. **E**t die
secundo creasti spiritum firmamenti. et im-
perasti ei ut divideret et diuisionem face-
ret inter aquas: ut pars quedam sursum
recederet: pars uero deorsum maneret.
Et tertia die imperasti aquis congregari
in septima parte terre: seruoque preser-
uasti et conseruasti: ut ex his sint coram te
ministrantia seminata deo culta. **U**erbum
enim tuum percipit. et opus tuum statim fie-
bat. **P**rocessit enim subito fructus multi-
tudinis immensus et concupiscentie gustus
multiformes et flores colore immutabilis
odores odoramenti inuestigabilis. **E**t die
tercio hec facta sunt. **Q**uarta autem die im-
perasti fieri solis splendorem: lune lumen.
stellarum dispositionem. et imperasti eis ut de-
seruirent futuro plasmato homini. **Q**uinto
autem die dixisti septime parti ubi erat aqua
congregata ut precrearet animalia et uolati-
lia et pisces. et ita fiebat. **A**qua muta et
sine anima que dei nutu iubebantur animalia fa-
ciebat: ut ex hoc mirabilia tua nationes
enarrarent. **E**t tunc seruasti duas animas.

nomine unum uocasti enoch. et nomine securi
de uocasti leuitathan. et sepasti ea ab al-
terutro. **N**on enim poterat septima pars ubi
erat aqua congregata capere ea. **E**t dedi-
sti enoch unam partem que siccata est ter-
cio die ut habitet in ea: ubi sunt moeres
mille. **L**euithan autem dedisti septimam
partem humidam et seruasti ea ut fiat in-
deuorationem quibus uis et quando uis
Sexto autem die imperasti terre ut crea-
ret coram te iumenta et bestias et repti-
lia et super his adam quem constituisti ducem
super omnibus factis que fecisti et ex eo educi-
mur nos omnes quemque elegisti populorum
Hec autem omnia dixi coram te domine quia propter
nos creasti seculum. **R**eliquas autem gen-
tes ab adam natas dixisti eas nil esse. et
quam saluue assimilatae sunt. et quasi filicidi-
um de uase similitas abundantiam eorum. **E**t
nunc domine ecce iste germen quod in nihilum repu-
tate sunt: ceperunt dominari nobis et deuorare:
nos autem populus tuus quem uocasti primoge-
nitum unigenitum emulatore tuum tra-
diti sumus in manibus eorum. **E**t si propter
creatum est seculum quare non heredita-
tem possidemus cum seculo. **U**sque
quo hec. **CVII**

Factum est cum uoluissim loqui
uerba hec: missus est ad me an-
gelus qui missus fuerat ad me
primis noctibus: et dixit ad me. **S**urge
eldra. et audi sermones quos ueni loqui
ad te. **E**t dixi. **L**oquere deus meus. **E**t dixit
ad me. **M**are positum est in spaciolo loco ut
esset altum et immensum: erit autem ei introi-
tus in angusto loco positus: ut esset simi-
lis fluminibus. **Q**uis enim uolens uolu-
erit ingredi mare et uidere eum uel dominari
eius si non transferit angustum. in latitu-
dinem uenire quomodo poterit. **I**tem aliud. **C**iu-
uitas est edificata et posita in loco cam-
pestri: est autem plena omnium bonorum. **I**n-
troitus eius angustus et in principio positus
ut esset a dextris quidem ignis. a sinistris
aqua alta: semita autem est una sola in-
ter eos posita. hoc est inter ignem et aquam
ut non capiat semita nisi solummodo ues-
tigium hominis. **S**i autem dabitur ciuitas hominum

in hereditate. si nunc ante positum piculum
 pransierit: quod accipiat hereditatem suam
Et dixi. Sic dñe. **Et dixit ad me.** Sic
 est et isrl ps. Propter eos enim feci seculum
 et quoniam transgressus est adā pstitutes
 meas: iudicatum est quod factum est. **Et facti
 sunt introitus huius seculi angusti et dolentes
 et laboriosi: pauci autem et mali et piculorum
 pleni et labore magno fulci: nam maioris
 seculi introitus spaciosi et securi et facien-
 tes immortalitatis fructus.** Si ergo egredien-
 tes non fuerunt ingressi qui viuunt. angusta
 et vana hec. non poterunt recipere que sunt repo-
 sita. **Nunc ergo tu que turbaris cum his cor-
 ruptibilis. et quod moueris tu cum his mor-
 talis:** **Et que non accepisti in corde quod fu-
 turum.** **Et quod in presentibus.** **Rñdi et dixi.** **Quia
 dñe ecce disposuisti lege tua: quoniam iusti he-
 reditabunt huius. Impij autem peribunt: iusti autem
 ferent angusta: sperantes spaciose.** **Qui ei
 impie gesserunt et angusta passi sunt. et spa-
 ciose non videbunt.** **Et dixit ad me.** **Non est
 iudex super te: neque intelliges super altissi-
 mum.** **Perierunt enim multi principes: quia negli-
 git que ante posita est dei lex.** **Quandans enim
 mandauit de venientibus quoniam venerunt: quod fa-
 cientes viuerent. et quod obseruantes non pu-
 nirent.** **Hi autem non sunt persuasi et dixerunt
 ei. et pstituerunt sibi cogitamentum vanitatis
 et proposuerunt sibi circuentiones delictorum
 et supdixerunt altissimo non esse et vias eius
 non cognouerunt: legem eius spreuerunt: spem
 siones eius abnegauerunt. et in legitimis
 eius fide non habuerunt: et opera eius non
 fecerunt.** **Propter hoc esdra vacua va-
 cuis. et plena plenis.** **Ecce tempus veniet. et
 erit quoniam venient signa que p̄dixi tibi.** **Et ap-
 parebit sponsa et apparens ostendet
 que nunc subducit terra et omnes que liberatus
 est de p̄dictis malis. ipse videbit mirabi-
 lia mea.** **Reuelabit enim filius meus iesus
 cum his qui cum eo sunt. et iocundabun-
 tur qui relicti sunt in annis quadringē-
 tis.** **Et erit post annos hos et morietur filius
 meus christus. et omnes qui spiramentum
 habent homines. et conuertet seculum in antiquum
 silentium diebus septem sicut in prioribus iu-
 dicis. ita ut nemo derelinquatur: et erit**

post dies septem: et excitabit quod nondum vi-
 gilat seculum. et morietur corruptum. **Et terra
 reddet que in ea dormiunt. et puluis que in
 eo silentio habitant. et promptuaria red-
 dent que eis commendate sunt aie.** **Et reue-
 labitur altissimus super sedem iudicij. et p̄-
 transibunt miserie. et longanimitas con-
 gregabit.** **Iudicium autem solum remanebit
 veritas stabit. et fides p̄ualecet.** **Et opus
 subsequetur. et merces ostendet. et iusticie
 vigilabit. et iniusticie non dñabunt.** **Et di-
 xi.** **Primum abraham propter sodomitas orauit
 et moyses pro patribus que in deserto peccave-
 runt et que post eum pro isrl in diebus achaz et sa-
 muelis et dauid pro p̄fractioe. et salomon pro
 eis que venerunt in sanctificatione. et helias
 pro his que pluuia acceperunt et pro mortuo ut
 viueret. et ezechias pro populo in diebus senna-
 cherib. et multi pro multis.** **Si ergo modo quoniam cor-
 ruptibile increuit. et iniusticia multipli-
 cata est. et orauerunt iusti pro impijs: que et
 nunc sic non erit.** **Et rñdit ad me: et dixit.**
**Præfens seculum non est finis: gloria in eo
 frequens manet propter hoc orauerunt pro
 inualidis.** **Dies enim iudicij erit finis tem-
 poris huius. et initium temporis futuri immor-
 talitatis: in quo p̄transiuit corruptela so-
 lura est intemperantia abscisa est in cru-
 delitas creuit autem iusticia. orta est veri-
 tas.** **Tunc enim nemo poterit saluare eum
 qui perit. neque remergere qui vincit. et
 respondi et dixi.** **Hic sermo meus primus
 et nouissimus. quoniam melius erat non
 dare terram adam. vel cum iam dedisset
 coercere eum ut non peccaret.** **Quid enim
 prodest hominibus in presenti viuere in tri-
 sticia. et mortuos sperare punitionem.** **Quo-
 tu quid fecisti adā.** **Si enim tu peccasti non
 est factus solus tuus casus sed et noster
 que ex te aduenim.** **Quid enim prodest nobis
 si p̄missum est nobis immortale tempus
 nos autem mortalia opera egimus.** **Et quoniam
 p̄dicta est nobis p̄xennis spes: nos vero
 pessimi vani facti sumus.** **Et quoniam rep̄si-
 ta sunt nobis habitacula sanitatis et secu-
 ritatis: nos vero male p̄uersati sumus.**
**Et quoniam rep̄sita gloria altissimi pro-
 tegere eos qui tarde conuersati sunt: nos**

aut pessimis vijs ambulauim⁹. Et qm̄
oñdet paradisu cui⁹ fructus incorru/
ptus psuerat in q̄ est securitas ⁊ mede/
la nos vero nō ingrediem̄. In ingratu
eni locis uersati sum⁹. Et qm̄ sup stel/
las fulgebūt facies eoz q̄ abstinentiā ha/
buerūt: n̄e aut facies sup tenebras ni/
gre. Nō enī cogitauim⁹ uinētes qm̄ ini/
quitatē faciebam⁹ q̄ incipiem⁹ post mor/
tē pati. Et r̄ndit ⁊ dixit. Hoc est cogita/
mentū certam̄ qd̄ certabit q̄ sup terrā
natus est hō: vt si uict⁹ fuerit patiat⁹ qd̄
dixisti. Si aut uicerit recipiet qd̄ dico:
qm̄ hec est uita quā moyses dixit cū uiue/
ret ad pplm̄ dicēs. Elige tibi uitā vt ui/
uas. Nō crediderūt autē ei: sed nec post
eū p̄teris. Sed nec mihi q̄ locut⁹ sum
ad eos: qm̄ nō esset tristitia in pditionē
eoz sicut futurū est gaudiū sup eos q̄b⁹
psuasa est sal⁹. Et r̄ndi ⁊ dixi. Scio dñe
qm̄ uocat⁹ est altissim⁹ misericors in eo
q̄ misereat in his q̄ nondū in seculo ad/
uenerūt. et q̄ misereat illis q̄ uersionē
faciūt i lege ei⁹. et lōganimis qm̄ lōgani/
mitatē p̄stat his q̄ peccauerūt q̄ suis opi/
bus. et munificus est qm̄ quidē donare
uult p̄ erigētis. et multe misericordie:
qm̄ multiplicat mag⁹ misericordias his
q̄ p̄ntes sunt ⁊ q̄ p̄terierūt et qui futuri
sūt. Si ei nō multiplicauerit misericor/
dias suas. nō uiuificabit seculū cū his q̄
inhereditabāt in eo. Et donat: qm̄ si nō
donauerit de bonitate sua. ⁊ alleuiet hi
q̄ iniquitatē fecerūt de suis iniquitatib⁹ nō
poterit decies millesima p̄uiuificari ho/
minū. Et iudex si nō ignouerit his qui
curati sūt d̄to ei⁹. ⁊ deleuerit multitudi/
nē p̄tentionū: nō fortassis derelinque/
rent in innumerabili multitudine nisi
pauci valde.

LXVIII
Et r̄ndit ad me: et dixit. Hoc se/
culū fecit altissim⁹ p̄ multos.
futurū aut p̄ter paucos. Dicā
aut corā te similitudinē esdra. Quō aut in/
terrogabis terrā. et dicet tibi. qm̄ dabit
terrā multā magis vñ fiat fictibile puū
aut puluerē vñ aux sit. sic ⁊ act⁹ p̄ntis se/
culi. Multi quidē creati sunt. pauci autē

saluabunt. Et r̄ndi ⁊ dixi. Absorbe ḡ aia
sensum: ⁊ deuora qd̄ sapit. Couenisti ei
obaudire. et p̄betare uolēs. Nec enī tibi
est datū spaciū. Nisi solūmō uiuere. D
dñe si nō p̄mittes seruo tuo vt ozemus
corā te. et des nobis semē cordi ⁊ sensui
culturā vñ fructus fiat: vñ uiuere possit
oīs corrupt⁹ qui portabit locū hoīs. So/
lus enī es: ⁊ vna plasmatio nos sumus
manuū tuaz sic locut⁹ es. Et quō nūc
in matrice plasmātū ē corp⁹ ⁊ p̄tās mē/
bra: p̄seruat in igne ⁊ aq̄ tua creatio: no/
uē mētib⁹ patit tua plasmatio tuā crea/
turā q̄ in ea creata est: ipm̄ aut qd̄ fuat
⁊ qd̄ seruat vtracq̄ suabūt. seruataq̄ qm̄
q̄ itez reddit matrici q̄ i ea creueit. Im/
perasti ei ex ipis mēbris h̄ est māmillis
p̄bere lac fructui māmillaz vt nutriat id
qd̄ plasmātū est vsq̄ in tps aliqd̄. ⁊ po/
litea disponas eū tue misericordie. Enu/
triuisti eū tua iusticia. ⁊ erudisti eū i lege
tuaz corripuisti eū tuo intellectu. ⁊ mor/
tificabis eū vt tua creatura. ⁊ uiuificab
eū vt tuū opus. Si q̄ pdideris eū q̄ tā/
tis laboz plasmāt⁹ ē: tuo iussu facile ē
ordinari vt et id qd̄ fiebat seruare. Et
nūc dñe dicā: de oī hoie tu magis scis de
p̄lo aut tuo ob quē doleo. ⁊ de heredita/
te tua p̄ter quā lugeo. et p̄ter isrl̄ p̄ter
quē tristis sum. et de iacob p̄ter quē do/
leo. iō incipiā ozare corā te p̄ me ⁊ p̄ eis
qm̄ uideo lapsus n̄os q̄ inhabitam⁹ ter/
rā. Sz audiui celeritatē iudicij qui futu/
rus est. Ideo audi uocē meā. et intelli/
ge sermonē meū: et loqr̄ corā te. Initiū
uorū esdre: p̄uisq̄ assumere. Et dixi.
Dñe qui inhitas seculū. cui⁹ oculi ele/
uati in supna ⁊ aere. ⁊ cui⁹ thron⁹ ineffi/
mabilis ⁊ gloria incōprehēibilis: cui astat
exercit⁹ angeloz cū tremore q̄ fuatio
in v̄to ⁊ igni p̄uertit: cui⁹ uerbu uerū et
dicta p̄seuerātia cui⁹ iussi fortis ⁊ dispo/
sicio terribil⁹ cui⁹ aspect⁹ are facit abyssos
et indignatio tabescere facit mōtes: ⁊ ve/
ritas testificat. Et audi ozoz serui tui: ⁊
aurib⁹ p̄cipe p̄cationē figmenti tui. Dñe
enī uiuo loqr̄: ⁊ dū sapio r̄ndelto. Nec re/
spicias ppli tui delicta: sed qui tibi in v̄

tūc intelliges qm̄ de his erāt altissimus
locus: a dieb; q̄ fuerūt ante te ab initio
Sicut enī oē qd̄ factū est in seculo. in i-
tium h; piter et p̄summatōne. et p̄sum-
matō est manifesta. sic et altissimi tpa
initia hnt̄ maifesta in pdigitis et r̄rutib;
et p̄summatōes in actu et in signis. Et
erit oīs q̄ salu; factus fuerit et q̄ poterit
effugere p̄ opa sua. et p̄ fidē in q̄ credidi-
stis relinquet̄ de pdictis piculis. et vide-
bit salutare meū in terra mea. et in finib;
meis qm̄ sanctificauī me a seculo. Et tūc
miserabunt̄ q̄ nūc abusi sūt vias meas
et in tormētis cōmorabunt̄ hi q̄ eas pie-
cerūt in p̄ceptu. Qui enī nō cognouit̄
me viuētes bñficia p̄secuti: et q̄ fastidie-
rūt legē meā cū adhuc erāt hñtes liber-
tatē. et cū adhuc esset eis apertus p̄nē
locus nō intellexerūt sed spreuerūt hos
oportet vob; mortē in cruciamēto p̄gno-
scere. Tu ergo noli adhuc curiosus esse
quō impij cruciabunt̄: sed inquire quō
iussi saluabunt̄ et quorū seculū. et p̄p̄ q̄s
seculū et qm̄. Et r̄ndi et dixi. olim locutus
sum et nūc dico et postea dicā. qm̄ plures
sunt q̄ pereūt q̄ q̄ saluabunt̄: sicut mul-
tiplicatur fructus sup̄ guttā. Et r̄ndit
ad me: et dixi. Qualis ager talia et semi-
na. et quales flores tales et tincture. et
qualis opator talis et creatio. et q̄lis agri-
cola talis cultura: qm̄ tps erat seculi. Et
nūc cū essem parās eis his q̄ nūc sūt aq̄
q̄ fieret seculū in q̄ habitaret. et nemo cō-
tradixit mihi. Tūc enī q̄sq; et nūc crea-
tor in mūdo h; parato et messe indeficien-
ti et lege inuestigabili: corrupti sunt mo-
res eorū. Et p̄sideraui seculū. et ecce erat
piculū p̄pter cogitatōes q̄ in eo aduene-
rūt. Et vidi et pepci ei valde. et seruauī mi-
hi acinū de lotro. et plātationē de tribu
multa. Pereat q̄ mltitudo q̄ sine cā na-
ta ē. et seruet̄ acinū meus et plātatio mea
q̄ cū mltō labore p̄feci. Tu aut̄ si adhuc
intromittas septē dies alios s; nō ieiū-
nabis in eis: ibis in campū floz vbi domū
nō est edificata. et māducabis solūmō d̄
florib; cāpi. et carnē nō gustabis. et vinū
nō bibes. sed solūmō flores. Dep̄care

altissimā sine intermissiōe. et veniā et lo-
quar tecū. Et p̄fectus sum sic dixit mihi in
campū q̄ vocat̄ ardash et sedi ibi in flori-
bus. Et de herbis agri manducaui. et fa-
cta est esca earū mihi in saturitatē. Et
factū est post dies septē et ego discumbe-
bā sup̄ fenū. et cor meū iterū turbat̄ sic
aī. Et aptū est os meū. et inchoauī dice-
re corā altissimo et dixi. D̄nē te nob; oī-
dēs oīsus es p̄tib; n̄ris in deserto quō nō
calcat̄ et in fructuoso: qm̄ erāt exētes de
egypto. et dicēs dixisti. Tu isrlaudi me et
semē iacob intēde sermonib; meis. Ecce
ego semino in vobis legē meā et faciet̄
in vob; fructū. et gloriābimī in eo p̄ se-
culū. Nā p̄res nostri accipiētes legē nō
seruauerūt. et legitia mea nō custodiēt̄
et factus est fructus legis nō parēs. Nec
enī poterat qm̄ tuus erat: nā q̄ accepit
perierūt nō custodiētes quō in eis semi-
natū fuerat. Et ecce p̄suetudo est vt cū
accepit terra semen. vel nauē mare vel
vas aliq̄d esca vel potū: cū fuerit extermi-
natū id in q̄ seminatū est vel in quō mis-
sum est. simul id quō seminatū vel missū
est vlt̄ q̄ suscepta sūt exterminant̄ et susce-
pta iā nō manēt apud nos. S; nob; sic
nō factū est. Nos quidē q̄ legē accepim;
peccātes piuimus et cor n̄m quō susce-
pit eā nā lex nō perijt sed p̄mansit in suo
labore. Et cū loquerer hec in corde meo
resperi oculis meis. et vidi mulierē in ter-
tera pte. Et ecce hec lugebat et plorabat
cū voce magna. et aīo volebat valde. et ve-
stimēta eius discissa et cinis sup̄ caput ei;
Et dimisi cogitat̄ in quō erā cogitās. et
cōuersus sum ad eā et dixi ei. Ut quō fles
et quō doles aīo. Et dixit ad me. Dimitte
te me d̄nē me; vt de fleā me. et adiciā do-
lore qm̄ valde amaro sū aīo. et hūiliata
sup̄ valde. Et dixi ei. Quid passa es. Dic
mihi Et dixit ad me. Steril̄ fui ego famu-
la tua et nō pepi hñs maritū annis trigi-
ta. Ego ei p̄ singulas horas et p̄ singulos
dies et annos triginta hos. de p̄cor altissi-
mū nocte ac die. Et factū est post trigin-
ta annos eradiuit me deus ancillam
tuam. et vidit humilitatē meā et attē-

dit tribulationi mee: et dedit mihi filium
Et iocundata sum super eum valde egor vir
meus et omnes ciues mei. et honorificabam
valde forte. Et nutui eum cum labore mul
to. et factum est cum creuisset et venisset ac
cipere uxorem. feci die epuli.

Et factum est cum introisset filius meus
in thalamo suo: cecidit et mortuus est.
et euertimur omnes lumina
et surrexerunt omnes ciues mei ad consolandum
me. et quiesceui usque in alium diem: usque no
cte. Et factum est cum omnes quiescerent ut me
consolarentur ut quiescerem. et surrexi nocte
et fugi et veni sicut vides in libro capitulo et co
gito iam non reuerti in ciuitatem: sed habere consi
stere. et neque manducare neque bibere: sed
sine intermissione lugere et ieiunare usque
quod dum moriar. Et dereliqui sermones in quibus
erant. et respondi cum iracundia ad eam: et dixi.
Stulta super omnes mulieres: non vides lu
ctum nostrum et quod nobis contingit? Quoniam sion
mater nostra omni tribulacione peristat. et humilitate
humiliata est et luget validissime. Et nunc
quoniam omnes lugemus et tristes sumus. quoniam omnes
contristati sumus: tu autem derisus in vno fi
lio. Interroga enim terram et dicet tibi. quoniam
hec est que debet lugere casus tantorum super
eam geminantium. Et ex ipsa ab initio omnes
nati et alij veniunt. Et ecce pene omnes in per
ditionem ambulat. et exterminium sic in
multitudo eorum. Et quis debet lugere magis
nisi hec que tanta magna multitudinem perdidit
quod tu que pro vno doles. Si autem dicas mihi
quoniam non est planctus meus filius terre: quoniam
fructum ventris mei perdidit. quem cum mero
ribus peperit et cum doloribus genui: terra autem
sine via terre: abiit in ea multitudo panis
quod euenit et ego tibi dico. Sicut tu cum
labore peperisti: sic et terra dat fructum suum
bonum ab initio ei que fecit eam. Nunc ergo retine
apud te metipsum dolorem tuum. et fortiter
fer quod tibi contigerunt casus. Si enim iustifi
caueris terminum dei et pro filium suum. recipi
es in tempore. et in talibus collaudaberis. Ingre
dere ergo in ciuitatem: ad virtutem tuam. Et dixit
ad me. Non faciam neque ingrediar ciuitatem.
sed habere moriar. Et apposui adhuc locum ad eam.
et dixi. Noli facere hunc sermonem: sed con

senti persuadenti. Quot ei casus sunt. Quod
solare propter dolorem hierusalem. Vides enim
quoniam sanctificatio nostra deserta effecta est et
altare nostrum demolitum est: et templum nostrum
destructum est et psalterium nostrum humiliatum
est. et hymnus conticuit: et exultatio nostra
dissoluta est. et lumina candelabra nostri extin
ctum est. et arca testamenti nostri direpta est: et
sancta nostra contaminata sunt et nomen quod
inuocatum est super nos pene perperamatum est
et liberi nostri contumeliam passi sunt. et sacer
dotes nostri succensi sunt. et leuite nostri in
captiuitate abierunt et virgines nostre coin
quinate sunt. et mulieres nostre vim passa
sunt. et iusti nostri rapti sunt et puuli nostri
perditi sunt. et iuuenes nostri seruierunt. et for
tes nostri inuoluntati facti sunt. Et quod omnium maius
signaculum sion: quoniam resignata est de gloria
sua. Nam et tradita est in manibus eorum
qui nos oderunt. Tu ergo excute tuam tri
sticiam multam. et deponere abs te multitu
dinem dolorum ut tibi repropitius fortis. et
requiem faciet tibi altissimus: requietionem
laborem. Et factum est cum loquebar ad eam fa
cies eius fulgebat subito et species cho
ruscus fiebat visus eius ut essem pauis
valde ad eam. et cogitare quod esset hoc. Et
ecce subito emisit sonitum vocis magnus
timore plenum ut commoueret terra a mu
lieris sono. Et vidi: et ecce amplius mu
lier non comparebat mihi: sed ciuitas edifi
cabatur et locus demonstrabat de fundamentis
magnis et timui et clamaui voce magna
et dixi. Ubi est huriel angelus que a prin
cipio venit ad me. Quoniam ipse me fecit ve
nire in multitudine in excessu mentis hu
ius. Et factus est finis meus in corruptio
ne. et ordo mea in improperium. Et cum es
sem loquens ego hec: ecce venit ad me et
vidit me. Et ecce erant visus ut mortuus
et intellectus meus alienatus erat. Et tenuit
dexteram meam et confortauit me: et statuit
me super pedes meos. et dixit mihi. Quid
tibi est et que conturbatus est intellectus
tuus. et sensus cordis tui. et que conturba
ris. Et dixit. Quoniam dereliquisti me
Et ego quidem feci secundum sermones tuos
et erui in campum. et ecce vide et video

quod non possum enarrare. Et dixit ad me
Sta ut vti pmouebo te. Et dixi. Loque
dñe me? tu in me. Noli me derelinque
ut non frustra moriar: quoniam vidi quod non scie-
bam et audio quod non scio. Aut nunquid sensus
meus fallit. et anima mea supermat. Aut quid de-
precor te ut demostres suo tunc de exces-
su tuo. Et respondit ad me: et dixit. Audi me. et
doceam te. et dicam tibi de quibus times: quoniam al-
tissimus revelauit tibi mysteria multa.
Cecidit recta via tua: quoniam sine intermissi-
one contristabar: pro populo tuo: et valde lu-
gebas propter sion. Sic ergo intellectus visi-
onis que tibi apparuit ante paululum. Quam vi-
disti lugentem inchoasti solari eam. nunc
autem iam spiritum mulieris non vides: sed appa-
ruit tibi ciuitas edificari: et quoniam enarra-
bat tibi de causa filii sui. Hec absolutio est
Hec mulier quam vidisti: hec est sion. et quoniam
dixit tibi quam et nunc aspicias. ut ciuitatem
edificatam. Et quoniam dixit tibi quod sterilis fu-
it annis triginta. propter quod erat anni tri-
ginta quoniam non erat in ea adhuc oblatio ob-
lata. Et factum est post annos triginta edi-
ficauit salomō ciuitatem et obtulit obla-
tiones. tunc fuit quoniam peperit sterilis filium. Et
quod tibi dixit. quoniam nutriuit eum cum lacte et
herat: habitatio in hierusalem. Et quoniam dixit ti-
bi quod filius meus veniens in suo thalamo
mortuus esset et trigisset ei casus: sed erat
que facta est ruina hierusalem. Et ecce vidisti
similitudinem eius et quoniam filium lugeret. inchoa-
sti solari eam et de his que trigesserunt hec erant
tibi aperienda. Et nunc vidit altissimus quoniam
ex alto strisat es. et quoniam ex toto corde pa-
teris pro ea: ostendi tibi claritatem glorie eius
et pulcritudinem decoris eius. Propterea
enim dixi tibi ut maneres in capite vbi do-
mus non edificata. Sciebam enim ego quoniam
altissimus incipiebat tibi ostendere hec pro-
pterea dixi tibi ut venires in agrum vbi non
est fundamentum edificij. Nec enim poterat
opus edificij huius sustineri in loco vbi
incipiebat altissimi ciuitas ostendi. Tu
ergo noli timere neque expauescat cor tu-
um sed ingredere et vide splendorē et ma-
gnitudinem edificij. Quoniam tu capax est tibi vi-
su oculorum videre. et post hec audies quoniam tu

capit audit auriū tuarū audire. Tu enim
beatus es pro multis. et vocat es apud al-
tissimum sicut et pauci. Poete autem qui in cra-
stinū futura est manebit hic. et ostendet tibi al-
tissimum eas visiones supremorum que faciet al-
tissimum his que habitant super terram a nouissimis
diebus. Et dormiui illa nocte et aliam: sicut
dixerat mihi.

XI
Et vidi somnium. et ecce ascendebat
de mari aquila cui erant duo
decim ale pennarū. et capita tria
Et vidi: et ecce expandebat alas suas in
omnem terram. et omnes venti celi insufflabant
in eam et colligebant. Et vidi de pennis
eius nascebant strarie penne. et ipsi fie-
bant in pennaculis minutis et modicis
Nā capita eius erant quiescentia. et dimi-
dium caput erat maius aliorum capitum:
sed ipsa quiescebat cum eis. Et vidi: et ecce
aquila volauit in pennis suis. et regna-
uit super terram et super eos qui habitant in ea:
Et vidi quoniam subiecta erat ei omnia sub celo
et nemo illi dicebat neque vnus de crea-
tura que est super terram. Et vidi. et ecce
surrexit aquila super ungues suos. et mi-
sit vocem pennis suis: dicens. Nolite omnes si-
mul vigilare. dormite vnusquisque in loco
suo. et pro tempore vigilate. Capita autem in noi-
uissimo seruent. Et vidi: et ecce vox non
erabat de capitibus eius. sed de medietate cor-
poris eius. et numeravi strarias penas eius
et ecce ipse erant octo. Et vidi. et ecce a dex-
tera parte surrexit vna penna et regnauit
super omnem terram. Et factum est cum regna-
ret venit ei finis. et non apparuit locus eius
et sequens exiit et regnabat. Ipsa
multum tenuit tempus. Et factum est cum
regnaret: et veniebat finis eius ut non ap-
pareret sicut prior. et ecce vox emissa est
illi dicens. Audi tu que tanto tempore tenuisti
terram. Hec annuncio tibi antequam incipi-
as non apparere. Nemo post te tenebit
tempus tuum sed nec dimidium eius. Et leua-
uit tertia et tenuit principatum sicut et portus
et non apparuit ei ipsa. Et sic contingebat
et omnibus alijs singillatim principatus
gerere. et iterum nusquam comparere. Et vi-
di. et ecce in tempore sequentes penne erant

gebant a dextera pte et teneret et ipse principatum. et ex his erat que tenebant sed in ita tu non copatescebant. nam et alii eis erigebant: sed non tenebant principatum. Et vidi post hec: et ecce non apparuerunt duodecim pene et duo pennacula. et nihil supererat in corpe aqle nisi duo capita quiescentia et sex pennacula. Et vidi: et ecce sex pennaculis diuisi sunt due. et manserunt sub capite quod est ad dexteram pte. Nam quattuor manserunt in loco suo. Et vidi: et ecce hec subalares cogitabant se erigere et tenere principatus. Et vidi. et vna erecta est sed statim non apparuit. Et scilicet velocius quam priores non apparuerunt. Et vidi: et ecce due que supauerunt apud semetipsas cogitabant et ipse regnare. et in eo cum cogitaret ecce vnum quiescentium capitum quod erat medium euigilabat. Hoc enim erat duorum capitum maius. Et vidi quoniam completa sunt duo capita secunda. et ecce uersum est caput cum his que cum eo erant. et comedit duas subalares que cogitabat regnare. Hoc autem caput poterunt omnes terram et dominabat in ea his que habitant terram cum labore multo. et potentatum tenuit orbis terrarum super omnes alas que fuerunt. Et vidi post hec: et ecce medium caput subito non apparuit: et hoc sicale. Supauerunt autem duo capita: que et ipsa sicut regnauerunt super terram. et super eos que habitant in ea. Et vidi. Et ecce deuorauit caput a dextera pte illud quod a leua. Et audiui vocem dicentem mihi. Considera quod uides. Et vidi. et ecce sic leo concitatus de silua rugiens. et vidi quoniam emittebat vocem hominis ad aquilam. Et dixit dicens. Audi tu et loquar ad te et dicit altissimus tibi. Nonne tu es qui superasti de quattuor animalibus que fecerunt regnare in seculo meo. et ut per eos ueniret finis temporum eorum? Et quartus ueniens deuicit omnia animalia que transierunt. et potentatum tenuit seculum cum tremore multo et omnem orbem cum labore pessimo. et inhabitauit tot temporibus orbem terrarum cum dolo. Et iudicasti terram non cum ueritate. Tribulasti enim mansuetos. et lesisti quiescentes: et dilexisti medaces. et destruxisti habitatores eorum que fructificabant. et humiliasti muros

eorum qui te non nocuerunt. Et ascendit contra melia tua ad altissimum. et supbia tua ad fortem. Et respexit altissimus super te. et ecce finita sunt. et scelera eius completa sicut. Propterea non appareas tu aquila et ale tue horribiles. et pennacula tua pessima. et capita tua maligna. et unguis tui pessimi. et omne corpus tuum uanum. uti refrigeret omnis terra. et reuerat liberata de tua ui. et speret iudicium et misericordiam eius qui fecit ea.

XII
Et factus est dum loqueretur leo uerba hec ad aquilam. Et vidi: et ecce quod supauerat caput. et non comparauerunt quattuor ale ille que ad eum transierunt et erecte sunt ut regnarent: et erat regnum eorum exile et tumultu plenum. Et vidi: et ecce ipse non apparebat et omne corpus aquile incendebatur. et expauescebat terra valde. Et ego a tumultu et excessu mentis. et a magno timore uigilavi. et dixi spiritui meo. Ecce tu presististi mihi hec: in eo quod scrutaris uias altissimi. Ecce adhuc fatigatus sum animo. et spiritu meo inualidus sum valde. et nec modica est in me uirtus a multo timore que expaui nocte hac. Nunc ergo orabo altissimum: ut me confortet usque in finem. Et dixi. Dominator domine si inueni gratiam ante oculos tuos. et si iustificatus sum apud te pre multis et si certe ascendit deprecatio mea ante faciem tuam: conforta me et ostende seruo tuo mihi interpretationem et distinctionem uisus horribilis huius: ut plenissime consoleris animam meam. Dignum enim me habuisti ostendere mihi temporum nouissima. Et dixit ad me. Hec est interpretatio uisionis huius. Aquila quam uidisti ascendentem de mari: hoc est regnum quod uisum est in uisione danieli fratri tuo. Sed non est illi interpretatum: quoniam ego nunc tibi interpretor. Ecce dies ueniunt et exurget regnum super terram. et erit timor acrior omnium regnorum que fuerunt ante eum. Regnabunt autem in ea reges duodecim: unus post unum. Nam secundus incipiet regnare: et ipse tenebit

amplius tps p̄ duodecim. **H**ec est interpretatio duodecim alarū q̄ vidisti. Et quā vidisti vocē q̄ locuta ē nō de capitib⁹ ei⁹ ereunte s̄ de medio corpis ei⁹: hec est interpretatio. **Q**m̄ post tps regni illi⁹ nascetur p̄tentōes nō modice. et p̄clitabit⁹ vt cadat et nō cadat tūc: sed itez cōstatuet i suū initū. Et qm̄ vidisti subalares octo coherētes alis ei⁹: hec est interpretatio. **E**xurgēt in ip̄o octo reges quorū erunt tpa leuia et anni citati. et duo quidem ex ip̄is pariet. **A**ppropinquāte autē tpe medio. quartuor seruabunt in tpe cū incipiet appropinquare tps ei⁹ vt finiat. **D**ue vero i finē seruabunt. Et qm̄ vidisti tria capita quiescētia: hec est interpretatio. **I**n nouissimis eius suscitabit altissim⁹ tria regna: et reuocabit in ea multa et dñābunt terrā. et qui habitāt in ea cū labore multo sup oēs q̄ fuerūt añ hos. **P**ropter hoc ip̄i vocati sunt capita aquile. **I**lli enī erūt q̄ recapitulabūt impietates ei⁹. et q̄ p̄ficiēt nouissima ei⁹. Et qm̄ vidisti caput mai⁹ nō aparēs hec est interpretatio ei⁹. **Q**m̄ vnus ex eis sup lectū suū moriet⁹: et tñ cū tormētis. **N**ā duo q̄ p̄seuerauerūt: gladi⁹ eos comedet. **V**n⁹ enī gladi⁹ comedet q̄ cū eo: sed tñ b̄ gladio in nouissimis cadet. Et qm̄ vidisti duas subalares tranicientes sup caput qd̄ est in dextera p̄e: hec est interpretatio. **H**i sūt q̄ seruauit altissim⁹ in finē suū. hoc est regnū exile et turbatōis plebū. **S**icut vidisti et leonē quē vidisti de silua euigilātē et rugientē et loquentē ad aquilā et arguentē eā et iniusticias ip̄i⁹ p̄ oēs sermones ei⁹ sicut audisti. hic est v̄tus quē seruauit altissim⁹ in finē ad eos et impietates ip̄oz et arguet illos et incutiet corā ip̄is scriptōnes eoz. **S**tatuēt enī eos i iudiciū viuos. et erit cū argue rit eos: tūc corripiet eos. **N**ā residuū populū meū liberabit cū miseria q̄ saluati sunt sup fines meos. et iocūdabit eos q̄ adusq̄ veniet et finis dies iudicij de quo locutus sum tibi ab initio. **H**oc somniū qd̄ vidisti. et hec interpretatōes. **T**u ergo solus dign⁹ fuisti scire altissimi secretū

hoc. **S**cribe ḡ oia ista in libro q̄ vidisti. et pone ea in loco abscondito. et docebis ea sapiētes de populo tuo: q̄ corda scis posse cape et seruare secreta hęc. **T**u autē adhuc sustine hic alios dies septē vt tibi ostendatur quicqd̄ visum fuerit. altissimo ostendere tibi. **E**t p̄fect⁹ est ad me. **E**t fact⁹ est cū audisset oīs p̄ls qm̄ p̄transferūt septē dies. et ego nō fuissē reuersus i ciuitatē: et cōgregauit se oīs a minimo vsq̄ ad maximū: et venit ad me et dixerūt mihi dicet. **Q**uid peccauimus tibi. et qd̄ iniuste egimus in te qm̄ derelinquēs nos. sedisti in loco hoc. **T**u enī nobis super es solus ex oib⁹ p̄lis sicut lotrus de vinea. et sicut lucerna in loco obscuro et sicut portus et nauis saluata a tēpestate. **A**ut nō sufficiūt nobis mala q̄ p̄tingūt. **S**i ḡ tu nos dereliqueris: quāto nobis erat meli⁹ si essemus succensi. et nos cū incēdio sion. **N**ec enī nos sum⁹ meliores eoz q̄ ibi mortui sunt. **E**t plorauerūt voce magna. **E**t r̄ndi ad eos: et dixi. **C**ōfide isrl et noli tristari tu dom⁹ iacob. **E**st enī memoria v̄ra corā altissimo. et fortis nō est oblit⁹ v̄ri in temptatōe. **E**go enī nō dereliqui vos neq̄ excessi a vobis: s̄ veni in hūc locū vt deprecarer p̄ desolatione s̄io: vt q̄rerē misericordiā p̄ humilitate sanctificatōis v̄re. **E**t nūc ite v̄nusq̄sq̄ v̄ri i domū suā. et ego veniā ad vos post dies istos. **E**t p̄fect⁹ est p̄ls sicut dixi ei in ciuitate. **E**go autē sedi i cāpo septē diebus sicut mihi mandauit et manducabam de floribus soluminō agri: et de herbis facta est esca mihi in diebus illis. **XIII**

Factū est post dies septē. et somnauit somniū nocte. **E**t ecce de mari vent⁹ erurgebat. vt cōturbaret oēs fluctus ei⁹. **E**t vidi: et ecce cōualefcebat ille homo cū milibus celi. et vbi vultū suū vertebat vt cōsideraret. tremebāt omnia q̄ sub eo videbant et vbicunq̄ exibat vox de ore eius. ardebat omnes qui audiebāt voces eius sicut quiescit terra quādo senserit ignē. **E**t vidi post hęc: et ecce congregabatur

multitudo hoim quoz nō erat nūerus
 de q̄tuor ventis celi. vt debellarēt hoiez
 qui ascēderat de mari. Et vidit: et ecce si
 bimeripi sculoferat montē magnū ⁊ ro
 lauit sup eū. Ego aut̄ q̄siui videre regio
 nē vel locū vñ sculptus esset monz nō
 potui. Et post hęc vidit: et ecce oēs q̄ cō
 gregati sunt ad eū vt expugnaret eū ti
 mebāt valde: tñ audiebāt pugnare. Et
 ecce vt vidit impetū multitudinis veni
 entis nō leuauit manū suā. neq; frame
 am tenebat. neq; aliq̄d vas bellicosuz ni
 si solūmō vt vidi. qm̄ emisit de ore suo
 sicut flatū ignis ⁊ de labijs ei⁹ spūs flā
 me. et de lingua ei⁹ emittebat scintillas
 et tēpestates. et om̄ia sūt oīa simul hic
 flatus ignis ⁊ spūs flāme: ⁊ multitudo
 tempestatis. et cōcidit sup multitudinē
 in impetu q̄ parata erat pugnare. et suc
 cendit oēs: vt subito nihil videret de in
 nūerabili multitudine. nisi solūmō pul
 uis ⁊ fumi odor. Et vidit: et extimui. Et
 post hęc vidi ipm̄ hoimē descendente de
 mōte. et vocante ad se multitudinē aliā
 pacificā. et accedebat ad eū vult⁹ hoim
 multoz. quozundā gaudentiū. q̄rundā
 tristiciū. aliq̄ vero alligati. aliqui addu
 centes ex eis q̄ offerebant. Et egrotavi
 a multitudine pauoris et exp̄factus
 sum: et dixi. Tu ab initio demonstrasti
 seruo: tuo mirabilia hęc ⁊ dignū me ha
 buisti vt suscipes deprecatoz meā. ⁊ nūc
 demōstra mihi adhuc interpretatoz so
 mnij hui⁹. Sicut enī existimo in sensu
 meo. vt q̄ derelicti fuerint in dieb; illis.
 Et multo plus vt his q̄ nō sūt derelicti.
 Qui enī nō sunt derelicti: tristes erant.
 Intellego nūc que sūt reposita in nouis
 simis dieb; et occurrēt eis. sed et his q̄
 derelicti sunt. Propter hoc venerūt enī
 in picula magna ⁊ necessitates multas:
 sicut ostendūt somnia hęc. At tamē faci
 lius est periclitante venire in hunc q̄ p
 transire sicut nubē a seculo. et nūc vide
 re q̄ contingunt in nouissimo. Et r̄ndit
 ad me: et dixit. Et visionis interpretatio
 nem dicā tibi. et de quib; locutus es ad
 sperā tibi. Qm̄ de his dixisti q̄ derelicti

sunt: hęc est interpretatio. Qui aufert pi
 culum illo tpe: hic se custodiuit. Qui in
 piculo inciderūt: hi sunt q̄ habent opa ⁊
 fidē ad fortissimū. Scito ergo: qm̄ ma
 gis beatificati sunt q̄ derelicti: sup eos q̄
 mortui sūt. De interpretatōe visionis.
 Quia vidisti virū ascendente de corde
 maris ipse ē quē p̄seruat altissim⁹ mult;
 t̄pib; q̄ p̄ semetipm̄ liberabit creaturaz
 suā ⁊ ipse disponet qui derelicti sunt. Et
 qm̄ vidisti de ore eius exire vt spiritū et
 ignē ⁊ tēpestatē. ⁊ qm̄ nō tenebat frame
 am. neq; vas bellicosum: corripit enī im
 petus eius multitudinē q̄ venerat expu
 gnare eū: hęc ē interpretatio. Ecce dies ve
 niunt qm̄ incipiet altissim⁹ liberare eos
 q̄ sup terrā sunt. et veniet in excessu mē
 tis sup eos qui inhabitāt terrā. Et alij
 alios cogitabūt debellare. ciuitas ciuitatē.
 et locus locū. ⁊ gens aduersus gentē
 et regnū aduersus regnū. Et erit cū fi
 ent hęc. et cōringēt signa q̄ ante ostendi
 tibi. et tunc reuelabit fili⁹ meus quē vi
 disti vt virū ascendente. Et erit: qm̄ au
 dierint oēs gētes vocē eius. ⁊ derelin
 quet vnusq̄sq; in regione sua belluz suū
 qd̄ hnt alterutrū. et colliget in vnum
 multitudo innumerabilis sicut volētes
 venire expugnare eū. Ipe aut̄ stabit su
 per cacumē montis sion. Sion aut̄ ve
 niat ⁊ ostendet oib; parata ⁊ edificata si
 cut vidisti montē sculpi sine manibus.
 Ipe aut̄ fili⁹ meus arguet q̄ adiuuene
 rūt gētes impietates eoz has. q̄ tēptati
 appropinquauerūt p̄t̄ mala cogitame
 ta eoz ⁊ cruciamēta qb; incipiet crucia
 ri: q̄ assimilate sūt flāme. et p̄det eos si
 ne labore. p̄ legē que igni assimilata est.
 Et qm̄ vidisti eū colligente ad se aliam
 multitudinē pacificā: hęc sūt decē tribu q̄
 captiue facte sunt de terra: ua in diebus
 osee regis quem captiuum duxit salma
 nasar rex assyrioz: et trāstulit eo: trās
 flumen. et translati sunt in terrā aliam
 Ipi autem sibi dederunt cōsiliū hęc
 vt derelinquerent multitudinem gen
 tium. et proficiscerentur in vltiorem
 regionē vbi nunq; inhabitauit genus

humanū, vel ibi obseruare legitima sua
q̄ nō fuerāt seruātes in regiōe sua. **Per**
intrauit aut angustos flumis eufratē in
troierūt. **Fecit** ei eis tūc altissim⁹ signa
et statuit venas flumī vsq̄q̄ transirent
Per eā enī regiōne erat via multa itine
ris anni vnius ⁊ dimidi; nā regio illa
caī arfareth. **Tūc** inhabitauerūt ibi vsq̄
q̄ in nouissimo tpe, et nūc iterū cū cepe
runt venire iterū altissim⁹ statuet venas
flumis vt possint trāsire; ppter hec vidi
si multitudinē cū pace. **Sed** et qui de
relicta sūt de p̄lo tuo: hi sūt q̄ inueniūt
intra terminū meū. **Factū** erit ergo qm̄
incipiet pdere multitudinē earū q̄ colle
cte sūt gētes; ptegat eos q̄ superauerūt
p̄lm, et tunc oñdet eis multa plurima
portēta. **Et** dixi ego. **Dñator** dñe hoc mi
hi oñde ppter qd̄ vidi virū ascendentes
de corde maris, et dixit mihi. **Sicut** nō
potes h̄x vel scrutari vel scire q̄ sunt in p
fundo maris: sic nō poterit q̄sq̄ sup ter
rā videre filiū meū, vel eos q̄ cū eo sunt
nisi in tpe diei. **Hec** est interpretatio som
nij qd̄ vidisti, ⁊ p̄ qd̄ illuminat⁹ es h̄ so
lus. **Dereliquisti** enī tuā ⁊ circa meā va
casti legē ⁊ q̄isti. **Vita** enī tuā disposui
sti in sapia: et sensuz tuū vocasti matrē.
Et p̄ter h̄ oñdi tibi merces apud altissi
mū. **Erit** ei post alios tres dies: ad te a
lia loquar, ⁊ exponā tibi ḡuia ⁊ mirabilia
Et p̄fect⁹ sum ⁊ trāsij in campū, multū
glorificās ⁊ laudās altissimū de mirabi
liba q̄ p̄ tpa faciebat ⁊ qm̄ gubernat ipm̄
et que sunt in t̄pib; illata. **Et** sedi ibi tri
bus diebus.

CXIII

Q factū est tercio die ⁊ ego sede
bā sub quercu. **Et** ecce vox eri
uit s̄ me de rubo: et dixit. **Esdra**
esdra. **Et** dixi. **Ecce** ego dñe. **Et** surrexi
sup pedes meos. **Et** dixit ad me: **Reue**
lās reuelat⁹ sum sup rubū, ⁊ locut⁹ sum
moisi qm̄ p̄ls me⁹ seruiebat in egyptoz
misi eū et eduxi p̄lm meū de egypto et
adduxi eū sup montē sina, et detinebas
eū apud me dieb; multis et enarrari ei
mirabilia multa: ⁊ oñdi ei tempoz secre
ta ⁊ finē ⁊ p̄cepi ei dicēs. **Hec** in palā sa

cies verba: et hec abscondes. **Et** nūc tibi
dico, signa q̄ demōstravi et somnia q̄ vi
disti, ⁊ interpretatōes q̄s tu vidisti i cor
de tuo: repone ea, tu enī recipieris ab oī
bus, p̄ueteris residu⁹ cū filio meoz cū
similib; tuis: vsqueq̄ finiant tpa. **Quo**
nā seculū pdidit iuuentutē suā: et tpa
appropinquāt senescere. **Duodecim** enī
tribus diuisim est seculū, et transierūt
ei⁹ decima et dimidiū decime pris. **Super**
sunt aut ei⁹ post mediū decie pris. **Nūc**
ergo dispone domū tuā, et corripe p̄lm
tuū ⁊ solare humiles eoz ⁊ renūcia iā
corruptele, ⁊ dimitte abs te mortales co
gitatōes, et p̄ice abs te pondera huma
na, et erue te iā infirmā naturā ⁊ repo
ne in vñā p̄te molestissima tibi cogita
mēta, ⁊ festina trāsigrare a t̄pib; his.
Que enī vidisti nūc ⁊ trigisse mala iterū
hoz deteriora faciet. **Quātū** enī validū
fiet seculū a senectute: t̄m̄ multiplicabūt
sup inhabitātes mala. **Prologauit** enī
se magis veritas ⁊ appropinquauit men
daciū. **Iā** enī festinat venire quā vidisti
visione. **Et** r̄ndi ⁊ dixi corā te dñe. **Ecce**
enī ego abibo sicut p̄cepisti mihi ⁊ corri
piā p̄ntez p̄lm. **Qui** aut iterū nati fue
runt q̄s ⁊ mouebit. **Positū** ē ḡ seculū in
tenebas, et q̄ inhabitāt i eo sine lumie
Qm̄ lex tua incensa est: p̄ q̄ nemo scit
q̄ a te facta sūt vel q̄ incipiet opa. **Si** enī
inueni in te gratiā immitte in me spiri
tū sanctū, et scribā oē qd̄ factū est in se
culo ab initio q̄ erant in lege tua scripta
vt possint hoies inuenire semitā et qui
voluerint viuere in nouissimis viuant.
Et r̄ndit ad me et dixit. **Uadēs** ⁊ grega
populū ⁊ dices ad eos vt nō querant te
dieb; quadraginta. **Tu** aut prepara tibi
buxos multos, et accipe tecum sareā da
briam selemiam, echanum ⁊ asiel q̄nq̄
hos: qui parati sunt ad scribendū veloci
ter. **Et** venies huc: et ego accendā in cor
de tuo lucernā intellect⁹, que nō extin
guetur q̄ ad usq̄ finiant q̄ incipies scribe
re. **Et** tunc perfectis quedam palā faci
es, quedā sapientibus absconse trades.
In crastinum enim hac hora incipies

scribere. Et pfectus sum sicut mihi pcepit. et cōgregaui omnē populū: et dixi. Audi israel verba hec. Peregrinati sunt patres nostri ab initio in egypto et liberati sunt inde. et acceperūt legē vite quā nō custodierūt quā et vos post eos trāsgressi estis. et data est vobis terra in sortem. et terra sion. et patres vestri et vos iniquitatē fecistis. et non seruastis vias quas pcepit vobis altissimus. et iustus iudex cum sit. abstulit a vobis in tempore quod donauerat. Et nūc vos hic estis et fratres vestri introsum vestrū sunt. Si ergo imperaueritis sensu vestro et erudieritis cor vestrū viui pseruati eritis et post mortē misericordiā cōsequimini. Iudiciū enī post mortē veniet. qm̄ iterū reuiscem. et tūc iustoz noīa parebūt et impioz facta ostēdent. Ad me igitur nemo accedat nunc. neq; acquirat meos q; dies quadragita. Et accepi quinq; viros sicut mandauit mihi. et pfecti sum in campum. et māsimus ibi. Et factus sum in crastinū. et ecce vox vocauit me dicens. Esdra aperi os tuū: et bibe quod te potauero. Et aperui os meum. et ecce calix plenus porrigebatur mihi. Docebat plenum sicut aqua: color autē eius vt ignis similis. Et accepi et bibi. et in eo cum bibissem cor meū cruciabat̄ intellectu. et in pectus meū incresebat sapia. Nā spūs meus pseruabat̄ memoria. Et apertū est os meū. et nō est clausum amplius. Altissimus dedit intellectū quinq; viris. et scripserūt que dicebant̄ excessiones noctis quas nō sciebant. Nocte autem manducabant panē: ego autē per diem loquebar. et per noctem non tacebam. Scripti sunt autē per quadraginta dies libri ducenti quattuor. Et factū est cum cōplessent quadraginta dies: locutus est altissimus dicens. Priora que scripsisti palam pone. et legāt digni et indigni: nouissimos autē septuaginta pseruabis vt tradas eos sapientib; de populo tuo. In his enī est vena intellectus. et sapientie fons. et scientie flumen. Et feci sic.

CXV

Ecce loqre in aures plebis mee sermones pphetie q̄s immiserō in os tuū dicit dñs. et fac vt cart̄ha scribant̄ qm̄ fideles et veri sunt. Ne timeas a cogitationib; aduersum te nec turbent te incredulitates dicentiū. qm̄ oīs incredulus in incredulitate sua moriet̄. Ecce ego induco dicit dñs sup oz̄bem terrarū mala: gladiū et famē et mortē et interitū. ppter qd̄ suppolluit iniquitas oēm terrā. et adimpleta sunt opa nocua illoz. Propterea dicit dñs. Jā nō filebo de impietatib; eoz que irreligiose agūt. nec sustinebo in his q̄ inique exercent. Ecce sanguis innocuus et tristis clamat ad me. et anime iustoz clamāt pseruater. Et iudicans vindicabo illos dicit dñs. et accipiam omnē sanguinē innocuū ex illis ad me. Ecce ppls meus q̄si grex ad occisionē ducit̄: iā nō patiar illum habitare in terra egypti. sed educā eum in manu potenti et brachio excelso. Et percutiā plaga sicut prius: et corrūpam oēm terrā eius. Iugebit egyptus et fundamēta eius plaga verberata et castigatione quas inducet ei deus. Iugebūt cultores opantes terrā: qm̄ deficiēt semina eoz ab yredine et grandine. et a si dere terribili. Cle seculo et qui habitāt in eo. qz appropinquauit gladius et p̄ritio eoz. et erurget gēs sup gentē ad pugnā et rompha in manib; eoz. Er̄t enī incōstabilitio hoīb; et alij alijs inualescētes nō curabūt regē suū et p̄ncipes: viegestoz suoz in p̄tētia sua. Cōcupiscet enī homo in ciuitatē ire: et non poterit. Propter supbiā enī eoz ciuitates turbabuntur: dom̄ extērent. hoīes metuent. Nō miserebit̄ hō primo suū ad irritum faciendū domos eoz in gladiū: ad diripiēdas substācias eoz ppter famē panis et tribulatōz multā. Ecce ego cōuoco dicit deus oēs reges terre ad me v̄rendū q̄ sunt ab oriente et ab austro. ab euro et a libano ad p̄uertēdos in se et reddere q̄ dederūt illis. Sicut faciūt vsq; hodie electis meis: sic faciā et reddā in sinu eozū. Hec dicit dñs deus. Nō parceret dextera

do

mea super peccatores: nec cessabit rhom-
phea sup effundētes sanguinē innocuū
sup terrā. **E**rit ignis ab ira eius: et de-
uorauit fundamētā terre. et peccatores
quasi stamen incensum. **D**e eis qui pec-
cant et nō obseruāt mandata mea dicit
dñs. **N**ō parcā illis. **D**iscedite filij a po-
testate. nolite cōtaminare sanctificatio-
nē meā: qm̄ nouit dñs omnes qui de-
linquūt in illū. **P**ropterea tradidit eos
in mortē et in occisionē. **I**am enī uene-
runt sup orbem terrarū mala: et mane-
bitis in illis. **N**ō enī liberabit uos deus
ppter qd̄ peccastis in euū. **E**cce visio hor-
ribilis: et facies illi⁹ ab oriente. **E**t exiēt
nationes draconū arabū in currib⁹ mul-
tis et sicut flatus eoz numerus fertur
sup terram: ut iam timeant et trepident
omnes qui illos audient carmonij insa-
nientes in ira: et erient ut apri de silua.
et aduenient in uirtute magna. et cōsta-
bunt in pugnā cū illis. et vastabūt por-
tionē terre assyrioz. **E**t post hec supuale-
scent dracones natiuitat⁹ sue memores
et cōuertēt se pspirantes in uirtute ma-
gna ad psequendos eos. **I**sti turbabū-
tur et filebunt in uirtute illoz. et cōuer-
tent pedes suos in fugā. et a territorio
assyrioz subsessor obsedit eos. et psumet
vnū ex illis. et erit timor et tremor in ex-
ercitu illoz et cōtentio ī reges ipoz. **E**cce
nubes ab oriēte et a septētrione vsq̄ me-
ridianū. et facies earū horrida valde ple-
na ire et pcelle. **E**t collident se inuicem:
et collidēt fidus copiosum sup terrā et
fidus illoz. **E**t erit sanguis a gladio vsq̄
ad uentrē. et fumus hoīs vsq̄ ad sub-
stramen cameli. **E**t erit timor et tremor
multus sup terrā. et horrebūt qui uide-
būt irā illā et tremor apprehendet illos.
Et post hec mouebunt nymbi copiosi a
meridiano et septētrione. et portio alia ab
occidente. **E**t supinualescēt venti ab ori-
ente. et recludent eā. et nubē quā susci-
tauit in ira. et fidus ad faciendā exterri-
tationē ad orientālē ventū et occidentē
violabit. **E**t exaltabunt nubes magne et
valide plene ire et fid⁹. ut exterreāt oēm

terrā. et inhabitātes eā. et infundēt sup
oēm locū altū et eminentē fidus terri-
bile. ignē et grandinē et rhompheas volā-
tes: et aq̄s multas: ut etiā impleant oēs
campi et omnes riuī plenitudine aqua-
rū multarū. **E**t demolient ciuitates et
muros et mōtes et colles et ligna siluarū et
fenū patorū et frumēta eoz. **E**t transi-
bunt cōstantes vsq̄ ad babylonē et exter-
rent eā. et effundēt sidus et oēm irā sup eam.
Et subibit puluis et fum⁹ vsq̄ in celū. et
oēs in circūitu lugebūt eā. et qui sub ea
remāserint seruiēt his q̄ exterruerunt.
Et tu asia cōcoris in specie babylonis et
gloria psonē ei⁹: **W**e tibi misera. ppter qd̄
assimilasti filias tuas in fornicatōne ad
placendū et gloriandū in amatorib⁹ tuis
qui tecū cupierūt semp fornicari. **O**di-
bilem imitata es in oib⁹ opibus ei⁹ et in
aduentōib⁹ ei⁹. ppter ea dicit de⁹. **I**m-
mittā tibi mala uiduitatē et paupertatē
et famē et gladiū et pestem ad deuastan-
das domos tuas a uolūtōe et morte et
gloria uirtutis tue. **S**icut flos siccatū
cū exurget ardor q̄ emissus est sup te: in-
firmaberis ut paupcula plagata et casti-
gata a mulierib⁹ ut nō possint te suscipe-
re potentes et amatores. **N**unqd̄ ego sic
gelato te dicit dñs nisi occidisses electos
meos in omni tpe exaltās p cussionē ma-
nuum et diceres sup mortē eoz cū in-
ebriata esses exorna speciem uultus tui.
Merces fornicatōis tue in sinu tuo p-
pter hoc redditionē accipies. **S**icut fas-
cis electis meis dicit dñs. sic faciet tibi
deus et tradet te in malū. **E**t nati tui fa-
me interiēt et tu rhomphea cades. et ciui-
tates tue cōterent. et oēs tui in cāpo gla-
dio cadent. **E**t qui sunt in mōtib⁹ fame
pibūt. et māducabūt carnes suas et san-
guinē bibēt a fame panis et sitis aque.
Infelix maria uenies. et rursus accipi-
es mala. **E**t in transitu allidēt ciuitatē
occisam et exterēt aliquā portionē terre
tue. et pte glorie tue exterminabūt. rur-
sum reuertētes cōuersam. **E**t demolita
eris illis p stipula. et ipi erūt tibi ignis

Esdre XII

et deuorabunt te et ciuitates tuas. terra tua. et montes tuos: oēs filias tuas et lignū fructiferū igni p̄burēt. Filios tuos captiuos ducent. et censum tuū in p̄cedam habebūt. et gloriā faciei tue exterminabunt.

XVI

Ut tibi babilō et asia: et tibi egypte et syria. Precingite ros sacris cilicis. et plāgite filios vestros et dolete: quoniam appropinquauit tristitia. Immissus est vobis gladius et quod est qui auertat illū. Immissus est in vobis ignis: et quod est qui extinguat illū. Immissa sunt vobis mala: et quis est qui repellat ea. Nunquid repellat aliquis leonem esurientem in silua: aut extinguet ignem in stipula mox quoniam cepit ardere. Nunquid repellat aliquis sagittā a sagittario forti missam. Dominus fortis immittit mala. et quod est qui repellat ea. Erigit ignis iracundia eius et quod est qui extinguat eum. Coruscabit: et quod non timebit. Tonabit et quod non pauabit. Dominus p̄minabit. et quod non fundit: cōteret a facie ipsius. Terra tremuit et fundamēta eius: mare fluctuat de profundo: et fluctus eius disturbabunt. et pisces eius a facie dñi. et a gloria virtutis eius quoniam fortis dextera eius quod arcum tendit: sagitte eius acute que ab ipso mittuntur: non deficiēt cū ceperint mitti in fines terre. Ecce mittuntur mala et non reuertentur: donec veniant sup̄ terram. Ignis succendit et non extinguet donec cōsumat fundamēta terre. Quēadmodum non redit sagitta missa a valido sagittario sic non reuertentur mala quod missa fuerint in terrā. **U**e mihi: et mihi. Quis me liberabit in illis diebus. Initiū dolorū et multi gemitus. Initiū famis et multi interitus. Initiū belloꝝ et formidabunt potestates: Initiū maloz et trepidabunt oēs. In his quod faciā cū venerint mala: Ecce fames et plaga et tribulatio et angustia missa sunt flagella in emendatōe. et in his oibus se non p̄uertēt ab iniquitatibus suis. neque flagelloꝝ memores erūt semper. Ecce erit annone vilitas sup̄ terrā: sic ut putant sibi esse directā pacē et tūc

germinabunt mala sup̄ terrā. gladius. fames. et magna p̄fusio. A fame enim pluri mi qui inhabitāt terrā interiet. et gladius p̄det ceteros qui superauerint a fame. et mortui sicut stercoꝝa p̄cipient. et non erit qui cōsoleat eos. Derelinquet enim terra de ferta in ciuitates eius desicient. Non derelinquet qui colat terrā et qui semiet eā. Ligna dābunt fructus. et quod vindemiabit illa. Uua matura fiet: et quod calcabit illa. Erigunt enim locis magna desertio. Cupiet enim homo homines videre vel vocē eius audire. Relinquent enim de ciuitate decem. et duo de agro qui absconderint se in densis nemoribus et scissuris petrarū: quēadmodum dū derelinquunt in oliueto et singulis arboribus tres aut quatuor oliue. aut sicut in vinea vindemiata racemi relinquantur ab his qui diligēter vineā scrutantur: sic relinquentur in diebus illis tres aut quatuor scrutantibus domos eoz in rūphea. Et derelinquet terra deserta. et agri eius inueterabunt. et vie eius et oēs semite eius germinabunt spinas eo quod non transierint homines p̄ eā. Lugebunt virgines non habentes sponfos. Lugebunt mulieres non habentes viros. Lugebunt filie earū non habentes adiutorium sponfi earū. In bello p̄summent. et viri eaz in fame exterebunt. Audite vero ista et cognoscite ea serui dñi. Ecce verbum dñi: excipite illud ne dñs credatis de quibus dicit dñs. Ecce appropinquant mala et non tardāt. Quēadmodum p̄gnās cū parit in nono mēse filium suū appropinquāte hora partus eius. ante horas duas vel tres dolores circumeunt ventrem eius. et p̄deunte infante de ventre non tardabunt vno puncto. sic non morabunt mala ad p̄deundū sup̄ terrā. et seculū gemit et dolores circūtenebunt illud. Audite verbum plebs mea. Parate vos in pugna. et in malis sic estote quasi aduene terre. Qui vendit quasi qui fugiat. et qui emit quasi qui p̄ditur. Qui mercatur quasi qui fructum non capiat et qui edificat quasi qui non habiturus. Qui seminat quasi qui non metet: sic et qui vineā putat quasi qui non vindemiaturus. Qui nubunt sic quasi

filios nō facturū: et qui nō nubūt sic q̄si
viduū: p̄pter quod qui labōrāt sine causa
labōrant. Fructus enim illozū alienige-
ne merent. et substantiā illozū rapiēt
et domos euerrent. et filios eoz captiua
bunt quia in captiuitate et fame generāt
natos suos. Et qui negociant̄ in rapina
q̄tūdiu exornant ciuitates et domos su-
as et possessiones et p̄sonas suas: tātoma-
gis ad celatos eos super peccata sua dicit
dñs. Quō celatur fornicaria mulierem
idoneā et bonam valde. sic celabitur ius-
ticia iniquitatē cum exornat se. et accu-
sat eam in facie cum venerit qui defen-
dat exquirentē omne peccatū super ter-
ram. Propterea nolite simulari ei nec
operibz eius: qm̄ adhuc pusillum: et tol-
letur iniquitas a terra. et iusticia regna-
bit in vobz. Nō dicat peccator se nō peccas-
se: qm̄ carbones ignis p̄buret sup caput
eius qui dicit. nō peccaui corā deo et glo-
ria ip̄ius. Ecce dñs cognoscet oīa opera
hominū. et adinuentōnes illoz et cogi-
tationes illoz et corda illozū. Dixit enī:
fiat terra et facta est. fiat celū et factum
est. Et in verbo illius stelle fundate sunt
et nouit numerū stellarū. Qui scrutat̄
abissum et thesauros illarū: qui mēsus
est mare et cōceptum eius. Qui cōclu-
sit mare in medio aquarū. et suspendit
terrā sup aquas verbo suo. Qui extēdit
celū quali camerā: sup aquas fundauit
eū. Qui posuit in deserto fontes aquarū
et sup verticē montiū lacus ad emitten-
dum flumina ab eminenti petra: vt por-
taret terrā. Qui finxit hominē: et posuit
cor suū in medio corporis. et misit ei
spiritū vitā et intellectū et spiramē dei oī
potētis q̄ fecit oīa et scrutinat oīa abscon-
sa in abscoīs terre. Sic nouit adinuen-
tionē vestrā. et q̄ cogitatis in cordibz ve-
stris peccantes et volētes occultare pec-
catayrā. Prop̄ qd̄ dñs scrutinādo scru-
tinauit oīa opa yrā et traducet vos oēs
et vos p̄fusi eritis cū p̄cesserint peccata
vestra corā hoībus. et iniquitates erūt q̄
accusatores stabunt in die illo. Quid fa-
cietis: aut quō abscondetis peccata yrā

coram deo et angelis eius? Ecce iudex ve-
stus: timete eum. Desinite a peccatis ve-
stris. et obliuiscamini iniquitates yrās
iam agere eas in sempiterno. et te⁷ edu-
cet vos et liberabit de omni tribulatōne
Ecce enī incendit ardor sup vos turbe
copiose. et rapiēt quosdā ex vobis et ci-
babunt idolis occisos. et q̄ cōsenserint
eis erūt illis in derisum et in improperū
et in cōculcatōne. Erūt enī locis locus.
et in vicinas ciuitates exurrectio multa
sup timentes dñm. Erunt quasi insani
nemini parcentes. ad diripiendū et de-
uastandū adhuc timētes dñm. quia de-
nastabūt et diripiant substantias et de do-
mibz suis eos eiciēt. Tūc parebit p̄ba-
tio electozū meozū: vt aurū qd̄ p̄bat ab
igne. Audite dilecti mei dicit dñs. Ecce
ad sunt dies tribulatōis. et de his libera-
bo vos. Ne timeatis nec hesitetis: qm̄ de-
us vester est. Et q̄ seruat mādāta et
p̄cepta mea dicit dñs deus: ne p̄ponde-
rent vos peccatayrā ne sup eleuent se in-
iquitates yrē. Ne qui p̄stringunt a pec-
catis suis et obtegunt ab iniquitatibus
suis quemadmodū ager cōstringitur a
filia. et spinis regis semita eius per quā
nō tranhit homo. et excludit. et emittit
ad deuoratiōne ignis.

ExPLICIT liber Esdre tercius. In-
cipit prologus beati Hieronymi
presbyteri in librum Tobie.

Quoniam et Heliodoro
episcopis. Hieronymus
presbyter in dño salutē
Mirari nō desino exas-
tationis vestre instantiā
Exigit enim vt librū
chaldeo sermone scriptū: ad latinū stilū
trahā. librū vtiq; tobie quē hebrei de cat-
halogo diuinaz scripturaz secātes. his
q̄ agiographa memorāt mancipāt. Fe-
ci satis desiderio vfo: nō tñ meo studio.
Arguūt enī nos hebreoz studia: et impu-
tant nobis p̄ suū canonē latinis auribz
ista transferre. Sed melius esse iudicā